

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa z siedzibą w Wałbrzychu

Data przeprowadzenia wizytacji: **28-29.03.2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	32
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	37
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	39
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	41
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45
Zalecenia	48
5. Załączniki:	48
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	48

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący prof. dr hab. Dariusz Dolański, członek PKA

członkowie:

1. dr Małgorzata Krzemińska-Adamek, ekspert PKA
2. dr hab. Maciej Smuk, ekspert PKA
3. Beata Opala, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Kamila Kucharczyk- ekspert PKA ds. studenckich
5. Sara Zemczak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia na profilu praktycznym realizowanym w Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa z siedzibą w Wałbrzychu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. Poprzednia ocena programowa na kierunku odbyła się w roku akademickim 2020/2021, w jej rezultacie w Uchwale Nr 796/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 września 2021 r. wydało ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Ocena została przeprowadzona w trybie stacjonarnym. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z procedurami przy udziale wszystkich członków zespołu oceniającego.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami samorządu studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, zidentyfikowano dobre praktyki, sformułowano rekomendacje, o których Przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	językoznawstwo 89% literaturoznawstwo 6% nauki o kulturze i religii 5%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy/960 godzin/32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	67	7
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1995	1152
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	138	138
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	94	94
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	55	55

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia dla ocenianego kierunku zakłada, że absolwent filologii ma stanowić wsparcie językowe dla sektora biznesu. Jest wyposażony w specjalistyczną wiedzę i umiejętności z zakresu tłumaczeń pisemnych i ustnych. Może podjąć działalność zawodową w przedsiębiorstwach i instytucjach, w których pracodawcy wymagają umiejętności prowadzenia anglojęzycznej korespondencji służbowej, redagowania i tłumaczenia tekstów promocyjno-reklamowych, instrukcji oraz innych tekstów użytkowych. Koncepcja kształcenia zakłada również wykształcenie absolwenta, gotowego do pracy w charakterze lektora Business English, który będzie w stanie efektywnie prowadzić szkolenia, precyzyjnie ukierunkowując treści szkoleniowe na konkretny obszar języka angielskiego, zgodny z zakresem obowiązków służbowych słuchacza lub grupy słuchaczy, będącymi pracownikami danej firmy. Koncepcja kształcenia nie odnosi się do roli dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek, ale także tych, z zakresu których program studiów przewiduje jakieś elementy treści programowych, co ma swoje konsekwencje w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, sposobie sformułowania efektów uczenia się i doborze treści programowych.

Rekomenduje się wskazanie w koncepcji kształcenia roli dyscyplin naukowych, do których odnoszą się treści programowe w procesie kształcenia. Koncepcja kształcenia zakłada także możliwość powierzenia części zajęć osobom z otoczenia społeczno-gospodarczego (niektóre z nich uczelnia zatrudniła nawet na etacie). Osoby te w swojej działalności zawodowej wykorzystują język angielski - co znajduje zastosowanie na kierunku – ale nie zawsze mają przygotowanie do nauczania języka obcego, co w koncepcji kształcenia nie zostało dostatecznie uwzględnione i ma wyraz w grupie zajęć w rodzaju *język angielski w...* i tu następuje uszczegółowienie do odpowiedniej branży. Kadrowe zasoby własne i zewnętrzne, którymi dysponuje Uczelnia zapewniają fachowców w tych branżach, którzy posiadają odpowiednią wiedzę merytoryczną odnoszącą się do tych branż kompetencje językowe umożliwiające prowadzenie tych zajęć w języku angielskim z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii, ale nie pozwalają na nauczanie języka obcego. W przypadku tych zajęć **rekomenduje się** przyjęcie podejścia procesowo-zasobowego i przeniesienie w nazwie tych zajęć akcentu z nauczania języka angielskiego na wiedzę merytoryczną przekazywaną w języku obcym, z konsekwencjami dla założonych dla nich efektów uczenia się i treści programowych. Nie mniej tak sformułowana koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią Uczelni, które ukierunkowane są na przekazywanie praktycznych umiejętności zawodowych i przydatnej wiedzy teoretycznej, użytecznej dla absolwentów i dla rynku pracy.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się też w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek, tj. językoznawstwa jako dyscypliny wiodącej oraz literaturoznawstwa i nauk i kulturze i religii, które tworzą teoretyczne podstawy filologii, jednak przyporządkowanie kierunku w 89% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscypliny naukowej językoznawstwo jest niewłaściwe, ponieważ opiera się w znaczącym stopniu na błędnym utożsamianiu podbudowanej teoretycznie wiedzy w tej dyscyplinie z operacyjną wiedzą dotyczącą systemu języka i reguł poprawności posługiwania się nim. Kompetencje te, mniej więcej w równym stopniu wspierają osiągnięcie efektów uczenia się we wszystkich dyscyplinach naukowych, do których kierunek został

przyporządkowany. Jednocześnie przyporządkowanie kierunku w 6% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do literaturoznawstwa i 5% do nauk o kulturze i religii nie umożliwia zaplanowania treści programowych w sposób umożliwiający osiągnięcie przez studentów zaawansowanej wiedzy obejmującej wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu tych dyscyplin naukowych w odniesieniu do krajów anglojęzycznych (na co wskazują nazwy zajęć odnoszących się do tych dyscyplin) oraz zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem lub co najmniej wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej w tych dyscyplinach i zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem.

Cele kształcenia, przewidując przygotowanie studentów do wykorzystywania w działaniach zawodowych technologii IT, uwzględniają postęp w działalności zawodowej określonej w sylwetce absolwenta. Cele uwzględniają również postęp w zakresie rozumienia uwarunkowań funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz wyzwań językowych i kulturowych związanych z pracą w przedsiębiorstwach różnokulturowych.

Koncepcja i cele kształcenia poprzez ukierunkowanie na Business English oraz uniwersalne przygotowanie studentów do zadań translatorskich i lektorskich są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Koncepcja kształcenia jest wynikiem pracy zespołu nauczycieli akademickich, który uwzględnił potrzeby i opinie pracodawców oraz studentów. Pod wpływem interesariuszy zewnętrznych zostały uwzględnione zagadnienia z zakresu języka spotkań biznesowych, tłumaczeń technicznych oraz specjalistycznej terminologii transportu, spedycji i logistyki (TSL), prawa w biznesie, czy też związanej z obszarem human resources. Pod wpływem pracodawców i studentów w koncepcji kształcenia zwiększono udział zajęć poświęconych kształtowaniu kompetencji konwersatoryjnych. Koncepcja kształcenia uwzględnia także międzynarodowe wytyczne w zakresie certyfikacji dotyczącej znajomości angielskiego języka biznesu, zwłaszcza z zakresu egzaminów certyfikujących BEC (Business English Certificate) University of Cambridge Local Examinations Syndicate.

Uczelnia jest na etapie dyskusji dotyczącej włączenia na stałe do programu studiów zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W roku akademickim 2022/2023 na podstawie przepisów związanych z kryzysem energetycznym na kierunku zajęcia w formie wykładów odbywają się w sposób zdalny w jednym dniu tygodnia. Doświadczenie to, po zbadaniu opinii studentów, będzie stanowiło podstawę do podjęcia decyzji w odniesieniu do wprowadzenia tego typu zajęć na stałe do programu studiów.

Sformułowane dla kierunku efekty uczenia się w odniesieniu do dyscyplin naukowych literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii nie są w pełni zgodne z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych i charakterystykami PRK, bo ustawiają te dyscypliny jedynie jako kontekst dla językoznawstwa i nie zakładają osiągnięcia przez studentów wiedzy w zakresie co najmniej wybranych zagadnień z zakresu wiedzy szczegółowej w tych dyscyplinach i zastosowań praktycznych tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem: „zna i rozumie konteksty literackie i kulturowe właściwe dla krajów angielskiego obszaru językowego, na potrzeby właściwego interpretowania tekstów w pracy zawodowej. **Rekomenduje** się doprecyzowanie efektów uczenia się zgodnie z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się są zgodne ze wszystkimi charakterystykami PRK, ale w przypadku pojedynczych efektów zostały one powiązane z dwiema charakterystykami PRK, które - co do zasady - opisują odrębnie zakresy

kompetencji. **Rekomenduje się** nie wiązać pojedynczych efektów uczenia się z kilkoma charakterystykami PRK. Niektóre z ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się są redundantne, opisując ten sam lub zbliżony zakres kompetencji, np. „potrafi posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego” i „potrafi formułować wypowiedzi w języku obcym, z zastosowaniem poznanych struktur gramatyczno-leksykalnych i z zachowaniem odpowiedniego rejestru oraz poprawności fonetycznej, na potrzeby efektywnej komunikacji z współpracownikami, przełożonymi i klientami podczas świadczenia usług w biznesowym środowisku pracy”. **Rekomenduje się** usunięcie opisu powielających się kompetencji w efektach uczenia się. Poważniejszy problem dotyczy wynikającego z przyjętej koncepcji kształcenia utożsamiania kompetencji językowych z wiedzą w dyscyplinie naukowej językoznawstwo, co wyraża się np. w brzmieniu efektu uczenia się „zna cechy współczesnego języka angielskiego ukierunkowanego zawodowo, szczególnie w zakresie jego leksyki oraz rozumie socjolingwistyczne czynniki wpływające na jego dynamiczny charakter”.

Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym na poziomie C1 w języku angielskim i B2 w innym języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku, np. w korzystaniu z narzędzi informatycznych, umiejętnościach redakcyjnych czy terminowości i rzetelności w wykonywaniu zadań zawodowych.

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych, które stanowią jego teoretyczne podstawy.	W 2021 r. kierunek był przyporządkowany w 57% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscypliny naukowej językoznawstwo jako dyscypliny wiodącej oraz w 6% do dyscypliny literaturoznawstwo, 5% do nauk socjologicznych oraz 23% do nauk o komunikacji społecznej i mediach. W wyniku działań naprawczych na etapie odpowiedzi na Raport z wizytacji kierunek został przyporządkowany do językoznawstwa (66% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), nauk o kulturze i religii (8%), literaturoznaw-	Zalecenie zrealizowane

		stwa (6%) oraz nauki o zarządzaniu i jakości (20%). Zarówno w pierwszym, jak i w drugim przypadku w przyporządkowaniu uwzględniono dyscypliny, które nie stanowią teoretycznych podstaw filologii: nauk socjologiczne, nauki o zarządzaniu i jakości czy nauki o komunikacji społecznej i mediach. W wyniku działań naprawczych podjętych w okresie dwóch lat od przyjęcia uchwały PKA, kierunek został przyporządkowany wyłącznie do dyscyplin naukowych, stanowiących jego teoretyczne podstawy: językoznawstwa, literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii.	
2.	Sformułowanie efektów uczenia się w sposób odpowiadający koncepcji kształcenia i profilowi studiów.	Przygotowano nowy opis efektów uczenia się, który wymaga jedynie korekt sformułowanych w analizie stanu faktycznego jako rekomendacje, które wynikają m.in. z nie w pełni właściwego definiowania zakresu dyscypliny naukowej językoznawstwo.	Zalecenie zrealizowane
3.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze odniesieniu do zaleceń sformułowanych dla kryterium 1, w tym w toku podejmowanych dyskusji nad zakresem tych działań pojawiła się refleksja dotycząca definicji dyscypliny naukowej językoznawstwo, przy czym zwyciężyła opcja włączająca w jej zakres operacyjne kompetencje językowe, co stało się podstawą do sformułowania zaleceń w niniejszym raporcie.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Jednocześnie przy właściwym doborze dyscyplin naukowych, do których kierunek został przyporządkowany, procentowy udział tych dyscyplin w liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów opiera się w znaczącym stopniu na błędnym utożsamianiu podbudowanej teoretycznie wiedzy w dyscyplinie językoznawstwo z operacyjną wiedzą dotyczącą systemu języka i reguł poprawności postępowania się nim.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, powielają jednak wskazany wyżej błąd. Poza tym efekty uczenia się opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) związanych z procentowym udziałem poszczególnych dyscyplin naukowych, do których kierunek został przyporządkowany w liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów oraz 2) błędnego utożsamiania w efektach uczenia się kompetencji językowych z językoznawczymi.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych z uwzględnieniem, że zajęcia w zakresie objętych programem studiów innych dyscyplin naukowych, niż te do których został on przyporządkowany oraz zajęcia kształtujące kompetencje językowe w proporcjonalnym stopniu wspierają osiąganie efektów uczenia się w każdej z dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek.
2. Zaleca się wyłączenie z efektów uczenia się zapisów utożsamiających operacyjne kompetencje językowe z dyscypliną językoznawstwo.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku filologia obejmuje treści programowe w kilku modułach – blokach zajęć. Kluczowe z punktu widzenia przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych treści programowe zawarte są w module poświęconym językowi i komunikacji językowej i zaplanowane są do realizacji w ramach takich zajęć jak *wstęp do języka*, *gramatyka opisowa języka angielskiego*, *wstęp do akwizycji języków obcych* czy *lingwistyka stosowana*. Oprócz treści językoznawczych, w programie studiów znalazły się również treści programowe z zakresu kultury i literatury angielskiego obszaru językowego. W module dotyczącym praktycznej nauki języka angielskiego zaplanowano m. in. zajęcia z fonetyki, gramatyki praktycznej, rozumienia ze słuchu i konwersacji. W bloku ogólnouczelnianym przewidziano ponadto zajęcia z drugiego języka obcego oraz zajęcia z zakresu nauk społecznych. Praktyczne przygotowanie zawodowe realizowane jest w trakcie zajęć zaplanowanych w module Business English (zawierającym takie kursy, jak *komunikacja międzykulturowa w biznesie*, *techniki tłumaczeniowe*, *symulacje spotkań biznesowych* czy *techniki wystąpień publicznych w języku angielskim*).

Treści programowe są zgodne z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin, to znaczy odnoszą się do dyscyplin tworzących podstawy teoretyczne filologii: językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii. Nie w pełni odpowiadają one jednak założonej dla kierunku koncepcji kształcenia, ponieważ nie odzwierciedlają proporcji tego przyporządkowania (językoznawstwo 89%, literaturoznawstwo 6%, nauki o kulturze i religii 5%). Treści odnoszące się do literaturoznawstwa i wiedzy o kulturze, zawarte w module *kultura i literatura angielskiego obszaru językowego* obejmują łącznie zajęcia, którym przypisano 225 punktów ECTS. Dla porównania, modułowi *język i komunikacja językowa*, będącemu źródłem treści programowych powiązanych z dyscypliną językoznawstwo, przypisano 150 punktów ECTS. Powyższe oszacowanie zajęć świadczy o równoważnej roli każdej z trzech dyscyplin w programie studiów oraz o fakcie błędnego identyfikowania operacyjnej wiedzy językowej z językoznawczą. Treści programowe zawarte w programie studiów potwierdzają więc obserwację poczynioną w kryterium 1 dotyczącą zgodności kierunkowych efektów uczenia się z zaproponowaną koncepcją kształcenia oraz przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych.

Treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy oraz metodyki badań w dyscyplinie językoznawstwo. Są one również kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i uwzględniają nie tylko treści podstawowe (np. zajęć *wstęp do języka* czy *gramatyka opisowa*), również treści o charakterze bardziej zaawansowanym, dotyczące teorii i metodologii z zakresu subdyscyplin językoznawstwa (głównie językoznawstwa stosowanego, co jest uzasadnione z punktu widzenia koncepcji kształcenia i profilu praktycznego). W przypadku zajęć z zakresu nauk o kulturze treści programowe nie jednak są w pełni specyficzne dla zajęć: nie odpowiadają nazwom kursów oraz nie są powiązane z celami, jakie dla tych zajęć sformułowano. Przykładowo, dla zajęć *współczesna anglojęzyczna kultura popularna* przewidziano m. in. następujące treści programowe: Kraje anglojęzyczne - położenie geograficzne, najważniejsze zabytki i atrakcje turystyczne (Anglia, Szkocja, Walia, Irlandia Płn., USA, Australia). Życie codzienne w krajach angielskiego obszaru językowego: kuchnia, stroje, święta i tradycje narodowe, zwyczaje, sport, rozrywka, sposoby spędzania wolnego czasu - w perspektywie współczesnej. Powyżej przytoczone treści programowe nie są powiązane z tematem przewodnim zajęć, a więc popkulturą. Ponadto, nie pozwalają one na realizację celów zajęć, wśród których przewidziano m. in. przygotowanie studenta do funkcjonowania na międzynarodowym rynku pracy poprzez podniesienie jego kompetencji interkulturowych. Należy bowiem stwierdzić, że treści programowe nie odnoszą się w żaden sposób do kontekstów zawodowych powiązanych z kierunkiem; co więcej, przywołane kompetencje interkulturowe są pojęciem znaczeniowo o wiele szerszym niż planowane dla zajęć opanowanie wiedzy z zakresu realioznawstwa. Nieprawidłowości dotyczące powiązania treści z nazwą oraz celami zajęć pojawiają się także w przypadku zajęć *kulturoznawstwo krajów anglojęzycznych*. Nazwa zajęć (kulturoznawstwo) błędnie sugeruje, że studenci będą zapoznawać się z treściami kulturoznawczymi w odniesieniu do szeroko rozumianych krajów anglosaskich, jednak w treściach programowych założono jedynie odniesienia do kontekstu amerykańskiego („Definicje kluczowych pojęć stosowanych w ramach wykładu: pojęcie kultury, pojęcie narodu, pojęcie toposu. Kanon kultury narodowej. Inkluzywne i ekskluzywne rozumienie kultury narodowej. W jaki sposób istnieje i czym to jest kultura amerykańska? Podstawowe dylematy kultury amerykańskiej: dylemat tożsamości, dylemat celu, dylemat wizji porządku społecznego, dylemat wolności i niewolnictwa, dylemat imigracji, dylemat demokracji, dylemat indywidualizmu i solidaryzmu społecznego, purytyzm versus konsumpcjonizm”). Przytoczone treści programowe nie pozwalają ponadto na osiągnięcie celów zajęć, wśród których wymieniono m. in. „zapoznanie studentów z osiągnięciami kultury brytyjskiej i amerykańskiej oraz obszarami życia Wielkiej Brytanii i USA. Przygotowanie studenta do funkcjonowania w środowisku pracy zróżnicowanym kulturowo

i wykonywania zadań związanych komunikacją językową z tłumaczeniami angielsko-polskimi i w kierunku odwrotnym”. **Rekomenduje się** dobór treści programowych odnoszących się do dyscypliny nauki o kulturze i religii w sposób adekwatny do nazw kursów oraz sprecyzowanych dla nich celów.

Treści programowe zawarte dla wielu zajęć nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich założonych dla tych zajęć efektów uczenia się. Treści kształcenia w dużym stopniu ograniczają się do elementów powiązanych z wiedzą, a pomijają elementy, które pozwalałyby na osiągnięcie przez studentów efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych. Skupienie się na elementach wiedзовych jest najbardziej zauważalne w przypadku zajęć powiązanych treściowo z dyscypliną językoznawstwo (co byłoby o tyle uzasadnione, że zajęcia te przyjmują formę wykładów, jednakże sformułowano dla nich efekty ze wszystkich trzech kategorii). W przypadku *wstępu do języka* podano w sylabusie następujące treści programowe: „Teorie powstania języka, cechy i funkcje języka. Modele kategoryzacji zjawisk językowych. Subdyscypliny językoznawstwa i ich wybrane zagadnienia. Interdyscyplinarny charakter badań językoznawczych. Język a kultura. Współczesne teorie językoznawcze, tendencje w badaniach z zakresu językoznawstwa. Analiza dyskursu: językowe cechy/elementy dyskursu wspomagające spójność tekstu, rozumienie dyskursu, przetwarzanie instrukcji językowych, wiedza a język, schematy, skrypty, ramy”. Założono, że oprócz efektów powiązanych z wiedzą, treści te pozwolą studentom takich efektów z kategorii umiejętności, jak P_U03: „potrafi właściwie interpretować specjalistyczne teksty dotyczące zagadnień z zakresu językoznawstwa czy P_U04: „potrafi wypowiedzieć się na temat zagadnień językoznawczych, również odwołując się do poznanych teorii i stanowisk specjalistów w tej dziedzinie”, mimo, że w treściach programowych nie ma mowy o nabywaniu umiejętności interpretacji jakichkolwiek tekstów czy wypowiedzania się na określone tematy. Błędnie założono również, że podane treści programowe przyczynią się do osiągnięcia efektu z zakresu kompetencji: „jest gotów do stałego podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa”. W przypadku innych zajęć, *gramatyka opisowa języka angielskiego II* błędnie założono, że treści programowe („1. Język a znaczenie, kategorie gramatyczne i funkcje składniowe, negacja w języku angielskim. 2. Wstęp do struktury zdania prostego: funkcje składniowe i struktura zdania prostego vis a vis rodzaju opisywanych sytuacji i zdarzeń; podmiot jako figura prymarna, orzeczenie, dopełnienia bliższe i dalsze, okoliczniki i okoliczności jako nie konieczne elementy konceptualizacji i kodowania językowego. 3. Komplementacja czasownika: wzorce przechodnie i nieprzechodnie, przy użyciu czasowników: ‘BE, SEEM, itp.’; komplementacja przy użyciu zdań z osobową i nieosobową formą czasownika. 4. Konceptualizacja (myślenie) o zdarzeniach i sytuacjach oraz ich językowe korelaty w j. angielskim: procesy, rodzaje zdarzeń i sytuacji, procesy materialne i umysłowe 5. Gramatyka i/a akty mowy 6. Struktura zdania; kodowanie centrum uwagi, profilowanie tego, co ważne (uwypuklanie) 7. Różne związki zdań w zdaniu złożonym”) pozwolą studentom osiągnąć efekt P_U04: „potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy teoretycznej w celu formułowania własnych myśli oraz uzasadniania swoich wyborów językowych w sytuacjach komunikacyjnych, również na potrzeby interakcji językowych w środowisku pracy”. Treści dla tych zajęć nie obejmują elementów powiązanych z używaniem języka przez studentów czy stosowania w praktyce zdobytej wiedzy w żadnych sytuacjach, włączając w to sytuacje powiązane z wykonywaniem zadań zawodowych.

Przykłady niepoprawnego sformułowania treści programowych pod względem ich celowego wykorzystania w osiąganiu założonych dla zajęć efektów uczenia się zaobserwować można również w przypadku niektórych zajęć z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego. Przykładowo, dla zajęć *gramatyka praktyczna II* przewidziano następujące treści programowe: „Czasowniki z dwoma

dopełnieniami. Konstrukcja kauzatywna. Tryby warunkowe: typ 1,2, 3 i mieszane. Inwersja w trybach warunkowych. Ćwiczenia praktyczne: parafrazowanie, uzupełnianie luk. Wyrażenia, po których stosuje się nierealne użycie czasów. Czasowniki modalne: formy używane do mówienia o teraźniejszości, formy używane do określania przeszłości i przyszłości, wyrażanie prawdopodobieństwa i przypuszczeń. Mowa zależna, relacjonowanie wydarzeń i czyichś wypowiedzi. Pytania pośrednie.” Mimo, że założono w nich wykonywanie pewnych ćwiczeń praktycznych mających na celu rozwijanie umiejętności posługiwania się danymi strukturami gramatycznymi, nie są to umiejętności, które opisano w efektach uczenia się dla zajęć, np. P_U02: „potrafi spontanicznie wypowiedzieć się w języku angielskim z zachowaniem poprawności językowej, również w sytuacjach nagłych lub niespodziewanych, bez wcześniejszego przygotowania się”, P_U03: „potrafi wyszukiwać informacje zawarte w anglojęzycznych tekstach źródłowych i adaptowanych, również tych o wysokim stopniu trudności, w których wykorzystano skomplikowane konstrukcje gramatyczne” czy P_U04: „potrafi przygotować i przedstawić anglojęzyczną prezentację na zadany temat”. Innym przykładem są zajęcia *konstrukcja tekstu w języku angielskim*, dla którego treści programowe obejmują: „Zasady konstrukcji akapitu: topic sentence, supporting sentences, concluding sentence. Spójność tekstu. Process writing. Interpunkcja, typy zdań. Struktury paralelne. Ewaluacja informacji (opinia vs. fakt), tonu, rejestru i celu tekstu. Umiejętność wyboru i ustalenia tematu oraz jego sprecyzowania. Konstrukcja i cechy różnego rodzaju form tekstu – narracja, opis, ilustracja (wyjaśnienie z przykładami), analiza procesu, porównanie i kontrast, klasyfikacja i podział, definiowanie”. W treściach tych nie zaakcentowano wyraźnie skupienia się podczas zajęć na tworzeniu własnych tekstów czy ich fragmentów (mowa jedynie o zasadach tworzenia oraz o budowie różnych typów tekstów), w z związku z czym należy założyć, że nie pozwolą one na osiągnięcie takich efektów jak P_U02: „potrafi poprawnie selekcjonować i spajać elementy tekstu pisanego” czy P_U04: „potrafi stosować odpowiednie słownictwo, w tym zaawansowane w tekstach pisanych” (w treściach nie wymienia się elementów pracy nad leksyką). Oprócz tego, treści te nie odnoszą się do efektów z kategorii kompetencji społecznych, np. P_K01: „jest gotów do przestrzegania norm etycznych z poszanowaniem cudzej własności intelektualnej w odniesieniu do tekstów pisanych”. Czas trwania studiów (6 semestrów) oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS (180) konieczny do ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się i zaplanowanych treści programowych (z wyjątkiem kształcenia w zakresie drugiego języka, o czym poniżej). Uwagę zwraca jednak oszacowanie na 10 punktów ECTS zajęć *przygotowanie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy* oraz na 2 punkty ECTS *seminarium dyplomowego I* i *seminarium dyplomowego II*. Zajęcia te dotyczą realizacji powiązanych ze sobą lub nawet tożsamyh zadań (przygotowanie pracy dyplomowej, studiowanie literatury). W przypadku pierwszych z tych zajęć, nieumotywowane jest oszacowanie ich na 10 punktów ECTS (co jest ekwiwalentem 250-300 h pracy studenta) z uwagi na fakt, iż przygotowanie pracy dyplomowej odbywa się również w ramach seminarium dyplomowego, które na podstawie fragmentów pracy jest zaliczane. Ponadto, w sylabusie uwzględniono nakład pracy studenta przeznaczony na zadania, których według programu studiów student nie realizuje: przygotowanie projektu inżynierskiego (100h) oraz zbieranie materiałów w przedsiębiorstwie (20h), co łącznie stanowi 4 ECTS. **Rekomenduje się** właściwe oszacowanie nakładu pracy studenta oraz rozplanowanie go pomiędzy różne zajęcia z modułu *praca dyplomowa*, co zostanie odzwierciedlone w prawidłowym przypisaniu zajęciom punktów ECTS.

W programie studiów wskazano, że studenci na studiach stacjonarnych uzyskują w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia 138 ECTS (77% łącznej liczby punktów ECTS). Tym samym warunek, by co najmniej połowa

programu studiów była realizowana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia został spełniony.

Sekwencja zajęć zakłada stopniowe rozwijanie kompetencji językowych studentów przez cały okres trwania studiów, a więc przez sześć semestrów. Jednocześnie, począwszy od pierwszego semestru wprowadzane są zajęcia odnoszące się do dyscypliny językoznawstwo (*wstęp do języka*) oraz literaturoznawstwo (*wprowadzenie do literatury angielskiego obszaru językowego*), a także zajęcia nakierowane na rozwijanie praktycznych umiejętności zawodowych (moduł *Business English – zajęcia specjalistyczna terminologia biznesowa – marketing z reklamą / język angielski w PR*). Umieszczenie tych zajęć w planie studiów tak wcześnie nie jest prawidłowe. Biorąc pod uwagę wstępny poziom biegłości językowej kandydatów (studenci rozpoczynają studia z poziomem minimalnym B1 – kandydaci przyjęci na podstawie matury z języka angielskiego na poziomie podstawowym), a także cele dla zajęć, należy stwierdzić, że zrozumienie przewidzianych sylabusami zajęć treści, a tym samym osiągnięcie sformułowanych dla tych zajęć efektów uczenia się, nie będzie możliwe. Przykładowo, w celach kształcenia dla zajęć *wprowadzenie do literatury angielskiego obszaru językowego* założono „rozwijanie umiejętności tzw. close reading, w miarę swobodnie stosując ją w lekturze gatunkowo zróżnicowanych tekstów literackich”, co jest bardzo trudne w realizacji przy założonym poziomie wejściowym w zakresie języka angielskiego. Natomiast w przypadku takich zajęć jak *specjalistyczna terminologia biznesowa – marketing z reklamą / język angielski w PR*, wzbogacanie kompetencji językowej o elementy języka specjalistycznego możliwe jest jedynie przy założeniu, że osoby uczące się osiągnęły już wysoki poziom biegłości w zakresie języka ogólnego. Ponadto, zajęcia te mają na celu kształtowanie umiejętności redagowania komunikatów prasowych oraz analizowania, właściwego interpretowania i formułowania tekstów skutecznych perswazyjnie, w tym przekazów medialnych, które są założeniami bardzo ambitnymi dla studentów posługujących się językiem obcym na poziomie B1. **Rekomenduje się** w związku z powyższym zmianę sekwencji zajęć zawartych w programie studiów tak, aby umożliwić wszystkim studentom, również zaczynającym studia z minimalną wiedzą językową na poziomie B1, osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się w zakresie językoznawstwa i innych dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, a także założonych celów kształcenia dla zajęć stanowiących przygotowanie zawodowe.

W programie studiów przeważają formy zakładające aktywne uczestnictwo studentów (ćwiczenia i warsztaty), a proporcjonalny udział tych form zajęć w stosunku do zajęć wykładowych został w najnowszym programie studiów znacząco zwiększony. Należy jednak zauważyć, że zajęcia z zakresu językoznawstwa, będące zajęciami kluczowymi dla kierunku z punktu widzenia przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, a także zajęcia powiązane z pozostałymi dyscyplinami (literaturoznawstwem oraz wiedzą o kulturze i religii) prowadzone są głównie w formie wykładów, mimo założenia, że studenci osiągają podczas tych zajęć wiele efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych (na przykład *gramatyka opisowa I, gramatyka opisowa II, wstęp do komunikacji językowej, kulturoznawstwo krajów anglojęzycznych, wprowadzenie do literatury angielskiego obszaru językowego*). **Rekomenduje się** wprowadzenie, oprócz wykładów, innych form zajęć (np. ćwiczeń lub konwersatoriów) prowadzonych w grupach o mniejszej liczebności przede wszystkim w przypadku zajęć z zakresu dyscypliny wiodącej, ale także pozostałych dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek.

Wymóg, zgodnie z którym program studiów powinien umożliwić studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do

ukończenia studiów na danym poziomie, został spełniony. Według programu studiów, zajęciom do wyboru przypisano 55 ECTS, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Według programu studiów, zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne obejmują blok zajęć Business English, stanowiących praktyczne przygotowanie zawodowe, moduł powiązany z przygotowaniem pracy dyplomowej, praktyki zawodowe oraz jedno zajęcia z zakresu PNJA (*konwersacje VI*). Łącznie, zajęciom mającym w założeniu kształtować umiejętności praktyczne przypisano 94 punkty ECTS, a więc wymiar tych zajęć jest zgodny z wymaganiami.

Dla większości wymienionych powyżej zajęć zauważalne jest wyraźne nastawienie na rozwijanie praktycznych umiejętności zawodowych, powiązanych m. in. z wykonywaniem zadań tłumaczeniowych. Odniesienia do kontekstu zawodowego zauważalne są na poziomie celów kształcenia, sprecyzowanych dla zajęć efektów uczenia się, treści programowych, a także, choć w najmniejszym stopniu, na poziomie zaplanowanych dla zajęć metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, o czym więcej w kryterium 3. Niemniej jednak praktyczność zajęć nie zawsze opisywana jest w sposób konsekwentny, to znaczy nastawienie na rozwój umiejętności zawodowych nie jest obecne we wszystkich elementach przedstawionych w programach zajęć. Przykładowo, w przypadku zajęć *komunikacja międzykulturowa w biznesie*, ani cele zajęć ani efekty uczenia się nie odnoszą się do praktycznych umiejętności zawodowych (efekty z kategorii umiejętności obejmują: P_U01: „potrafi analizować zagadnienia zróżnicowania kulturowego, wyjaśniać procesy związane z międzykulturowością oraz porównywać kraje i narodowości pod kątem podobieństw i różnic w zakresie zachowań i norm społecznych wynikających z ich przynależności do odmiennych kręgów kulturowych”, P_U02: „potrafi wykonywać zadania związane z analizą zachowań uwarunkowanych kulturowo, pracując indywidualnie i w zespole”, P_U03: „potrafi dokonać krytycznej refleksji na temat własnych stereotypowych konstrukcji rzeczywistości”). Odniesienie to jest jednak wyraźnie obecne w treściach programowych (np. Bariery komunikacyjne – uprzedzenia i stereotypy jako czynniki utrudniające nawiązywanie kontaktów biznesowych z przedstawicielami rynków zagranicznych. Życie i praca zagranicą – adaptacja kulturowa i szok kulturowy. Rola kobiet w biznesie międzynarodowym. Religia a biznes międzynarodowy. Podobieństwa i różnice w etykiecie biznesowej wybranych krajów). Jeśli chodzi o zajęcia grupie *praca dyplomowa (seminaria dyplomowe, warsztaty metodologiczne, przygotowanie pracy dyplomowej i egzamin)*, nawiązania do rozwijania praktycznych umiejętności zawodowych są niewielkie. O ile w celach seminarium dyplomowego jasno podano, że ma ono prowadzić do napisania pracy licencjackiej o charakterze praktycznym („przygotowanie studenta do zbadania wybranego przez siebie zagadnienia/problemu oraz do napisania pracy dyplomowej o charakterze aplikacyjnym, zgodnie z wymogami pisarstwa akademickiego”), o tyle odniesienia do praktycznego przygotowania zawodowego są zdecydowanie słabsze w innych elementach kart kursów (ograniczają się one, w efektach uczenia, się do zauważenia potrzeby rozwijania umiejętności znajdowania powiązań wiedzy językoznawczej z problematyką biznesową oraz nastawienie na dokonywanie analiz językoznawczych tekstów biznesowych). **Rekomenduje się** w związku z powyższymi uchybieniami konsekwentne odnoszenie się do kształtowania umiejętności praktycznych w kartach zajęć we wszystkich ich elementach, tj. celach kształcenia, efektach uczenia się, treściach programowych oraz metodach weryfikacji.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w ramach języka angielskiego do poziomu C1 oraz drugiego języka (niemiecki lub francuski) do poziomu B2 według ESOKJ. Zajęciom z drugiego języka przypisano 12 punktów ECTS, co przekłada się na 120 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz pracą własną studenta w wymiarze 180h (łącznie 300h).

Z uwagi na fakt, że studenci nie muszą dysponować żadną wstępną wiedzą w zakresie tych języków (co potwierdzają informacje w sylabusach oraz uzyskane na spotkaniu z przedstawicielami studentów kierunku), nie jest możliwe osiągnięcie poziomu B2 założonego w efektach uczenia się dla kierunku. Według wytycznych ESOKJ, progres od poziomu 0 do poziomu B2 wymaga bowiem co najmniej 500 godzin nakładu pracy ucznia/studenta, co odpowiada co najmniej 16 punktom ECTS. **Rekomenduje się** wprowadzenie stosownej zmiany w programie studiów uwzględniającej realne możliwości osiągnięcia poziomu zaawansowania i/lub ustalenie wymagań wstępnych dla studentów w zakresie drugiego języka.

Program studiów obejmuje następujące kursy z zakresu nauk społecznych: *podstawy przedsiębiorczości* (2 ECTS), zajęcia wybieralne *psychologia / socjologia* (2 ECTS) oraz *komunikacja społeczna / nowe media* (3 ECTS). Tym samym, wymóg zapewnienia studentom kierunku z dziedziny nauk humanistycznych realizacji co najmniej 5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych został spełniony.

W związku z kryzysem energetycznym i wydanymi z tym przepisami część zajęć na kierunku prowadzona jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W obecnym semestrze prowadzone są następujące zajęcia na II roku: *techniki pisanie i prezentowania prac dyplomowych, gramatyka opisowa języka angielskiego II* oraz *kulturoznawstwo krajów anglojęzycznych*, a także jeden kurs z I roku – *współczesna literatura brytyjska*. Biorąc pod uwagę cel i formę zajęć, dobór zajęć prowadzonych obecnie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest prawidłowy.

Metody kształcenia stosowane na kierunku są różnorodne i specyficzne dla zajęć. Ich dobór uzależniony jest od celu zajęć, efektów uczenia się, a także zaplanowanych do realizacji treści programowych. Dobrane metody kształcenia odzwierciedlają charakter praktyczny kierunku, ponieważ zakładają aktywne uczestnictwo studentów i wykonywanie przez nich zadań związanych z przygotowaniem do zawodu. Wykłady często wspomagane są użyciem prezentacji multimedialnej i przyjmują formę problemową czy wykładów konwersacyjnych, podczas których studenci zachęceni są do zadawania pytań i uczestnictwa w dyskusji. Ćwiczenia z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego często przebiegają z wykorzystaniem narzędzi technik informacyjno-komunikacyjnych. Studenci ponadto są angażowani w gry językowe i inne zadania komunikacyjne, a także burze mózgów i projekty. W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne dobór metod kształcenia jest również w dużej mierze prawidłowy, ponieważ obejmuje symulacje rzeczywistych sytuacji zawodowych, wykonywanie tłumaczeń, studia przypadku oraz pracę z materiałami autentycznymi. Stosowanie wielu deklarowanych w dokumentach przez Uczelnię metod kształcenia zostało potwierdzone podczas hospitacji zajęć, jednak nie w przypadku wszystkich zajęć wykorzystywane są one w pełni i sposób konsekwentny, zdarzają się bowiem przypadki prowadzenia zajęć w sposób mało różnorodny i nie wystarczająco angażujący dla studentów, a także z nadużywaniem języka ojczystego. **Rekomenduje się** regularne stosowanie podczas zajęć z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego szerszego katalogu metod kształcenia, z uwzględnieniem metod aktywizujących, a także podanie w kartach zajęć stosowanych podczas zajęć metod kształcenia.

W odniesieniu do wielu zajęć stosowane na kierunku metody kształcenia uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej przy zastosowaniu właściwie dobranych środków i narzędzi dydaktycznych wspomagających osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Ponadto, metody kształcenia w większości stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się oraz zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi,

w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. W stosowaniu tych metod wykorzystywany jest w sposób właściwy również potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie C1, a także drugiego języka obcego (niemieckiego lub francuskiego) na poziomie B2.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Studenci z niepełnosprawnością korzystać z dodatkowego sprzętu, lupy, skany, myszki i klawiatury czy dyktafony. Dostosowania procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb studentów przejawia się również w organizowaniu po pierwszym semestrze studiów dodatkowych zajęć językowych przyjmujących formę zajęć wyrównawczo-korygujących mających na celu wyrównanie poziomu językowego studentów.

Metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo.

Praktyki zawodowe odbywają się w kilku etapach, co uwzględniają założone dla nich efekty uczenia się, które uwzględniają progresję kompetencji oraz ich zróżnicowanie na kolejnych etapach realizacji praktyki w powiązaniu z rozwojem studentów w cyklu kształcenia. Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych zakładają jednak np. osiągnięcie przez studentów wiedzy dotyczącej struktury organizacyjnej funkcjonowania praktykodawcy, co nie odpowiada ogólnym założonym dla kierunku efektom uczenia się. Są także nazbyt generyczne, np. „zna oprogramowanie komputerowe i technologie informatyczne stosowane w miejscu odbywania praktyki i wie, jak je wykorzystywać w celu realizacji zleconych zadań”. Efekt ten nie określa o jakiego typu oprogramowanie chodzi. Mieszczą się nim programy wspomagające tłumaczenia, programy księgowe sterujące produkcją itd., a nawet pakiety biurowe, które już studenci dobrze znają. Takie wiązanie efektów z nieokreślonym, np. branżowo, miejscem praktyk, skutkuje przypadkowością w drodze do jego osiągnięcia, a nawet brakiem tego osiągnięcia. Problem ten potwierdza dokumentacja praktyk, w szczególności szeroki zakres prac praktykanta np. wprowadzanie danych do systemu ERP, tworzenie www w języku angielskim, prace logistyczne, prowadzenie sklepu internetowego, tłumaczenia angielsko-ukraińskie, wystawianie faktur. Większość tych czynności nie wymaga znajomości języka angielskiego, nie mówiąc o zaawansowanych kompetencjach filologicznych. **Rekomenduje się** doprecyzowanie efektów uczenia się dla praktyk zawodowych do zakresu kształcenia filologicznego.

Dobór treści programowych dla praktyk zawodowych nie zawsze umożliwia osiągnięcie pełnego katalogu efektów uczenia się dla danego etapu praktyki. Dla przykładu, w semestrze 6 nie uwzględniono treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów: „potrafi wykonać zlecone zadania w zakresie prowadzenia korespondencji [...], tłumaczeń pisemnych i ustnych [...]” oraz „potrafi komunikować się w języku angielskim w środowisku pracy oraz zredagować anglojęzyczne teksty”. Treści programowe nie wskazują ponadto jasno na sfery działalności zawodowej, a ich generyczny charakter nie lokuje ich jasno w obrębie konkretnego zawodu, zawodów, obszarów działalności zawodowej czy też branż.

Wymiar praktyk zgodny jest z wymaganiami i wynosi 6 miesięcy, co wyraża się w 960 godzinach i 32 ECTS. Wymiar ten jest zbyt wysoki w stosunku do sformułowanych dla praktyk efektów uczenia się, ich

liczby oraz zakresu - np. dla 320 godzin praktyki w semestrze 2 zaplanowano jedynie 3 efekty z kategorii umiejętności o generycznym charakterze i tyleż samo z kategorii wiedzy, przy czym zakres wiedzy dotyczy informacji na temat konkretnego praktykodawcy, jego struktury organizacyjnej, specyfiki środowiska zawodowego, dokumentacji i jej obiegu w firmie, organizacji pracy, co w zasadzie odległe jest od zadań zawodowych filologa. **Rekomenduje się** skorelowane wymiaru praktyk z liczbą efektów uczenia się oraz zakresem opisanych w nich kompetencji. Nie w pełni właściwe jest też umiejscowienie pierwszego etapu praktyk już w semestrze 2, gdy zakładane cele praktyk nie mogą być w pełni osiągnięte, a kompetencje, w tym językowe, studenta są zbyt niskie i nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się oraz realizacji założonych dla praktyki treści programowych. **Rekomenduje się** dostosowanie efektów uczenia się na pierwszym etapie praktyk do poziomu kompetencji studenta wynikających z realizacji programu studiów.

Nie w pełni właściwy jest też dobór miejsc praktyk. Studenci odbywający praktyki np. w małych lub wręcz jednoosobowych przedsiębiorstwach nie mają możliwości osiągnięcia efektu: „potrafi brać udział w debacie, w tym przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz o nich dyskutować”. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk obejmują następujące narzędzia: dziennik praktyk, podsumowanie i ocenę własną studenta zrealizowanej praktyki zawodowej, raport studenta z przebiegu studenckiej praktyki zawodowej, zaświadczenie o ukończeniu praktyki zawodowej z oceną zakładowego opiekuna praktyki, protokół weryfikacji dokumentacji praktyki zawodowej oraz ocenę uczelnianego koordynatora.

Narzędzia te są typowe dla praktyk zawodowych, jednakże ich szczegółowa konstrukcja i zawartość, a także sposób, w jaki są stosowane nie umożliwiają weryfikacji przyjętych dla praktyk efektów uczenia się. Dokumentacja praktyk nie potwierdza, że wszystkie efekty dla danego etapu praktyki są oceniane przez opiekuna zakładowego lub uczelnianego – to student samodzielnie przypisuje efekty uczenia się i decyduje, które z nich uzyska na praktyce. Tak więc odbycie praktyki i uzyskanie zaliczenia nie oznaczają, że student osiągnął wszystkie zakładane dla niej efekty uczenia się. Co więcej, dokumentacja praktyk nie zawiera prac studenta np. próbek tłumaczeń, które nosiłyby znamiona przeprowadzonej korekty. Brakuje informacji zwrotnej od zakładowego opiekuna praktyk w postaci komentarza lub oceny wykonanych zadań. Uniemożliwia to rzetelną ocenę przez opiekuna uczelnianego, który nie posiada wystarczających danych do oceny stopnia osiągnięcia efektów (zaliczenie jest na ocenę) oraz ich weryfikacji. Może opierać się on jedynie na bardzo lakonicznym opisie zakresu prac, a także na samoocenie dokonanej przez studenta. Tak więc, choć dokumentacja praktyki zawiera tabelę z efektami uczenia się i miejscem na ocenę ich osiągnięcia, to dokonywana przez opiekuna końcowa ocena nie ma charakteru kompleksowego i tylko pozornie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Liczba opiekunów praktyk z ramienia Uczelni jest wystarczająca. Opiekun zakładowy, to zazwyczaj jedna osoba wyznaczana przez przyjmujący zakład pracy, co również zaspakaja potrzebę procesu dydaktycznego. Zastrzeżenia budzą jednak kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje zakładowych opiekunów praktyk, które, w zależności od miejsca, gdzie praktyka się odbywa, są raz właściwe, raz niewłaściwe w odniesieniu do zaplanowanych dla praktyk efektów. Co do zasady, takie czynności mogą mieć miejsce podczas praktyki, nie mogą jednak w niej odgrywać zasadniczej roli. Uczelnia nie określiła wymogów jakościowych, jakie stawiane są opiekunowi zakładowemu praktyk, w tym do jego kompetencji językowych i doświadczenia związanego z wykorzystaniem języka angielskiego w pracy zawodowej ani sposobów weryfikacji tych kompetencji. Analogiczne uwagi

dotyczą infrastruktury miejsc praktyk, która jest raz prawidłowa i umożliwia osiąganie efektów uczenia się, a raz nieprawidłowa.

W Uczelni obowiązuje regulamin określający procedurę odbywania praktyk przez studentów wszystkich kierunków studiów, a także dodatkowy, kierunkowy regulamin, który uszczegółowia procedurę. W dokumentach określono cele praktyk, zasady organizacji, terminy odbywania praktyk, wskazano osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami, w tym wyszczególniono ich zadania oraz zakresy odpowiedzialności, wymieniono obowiązki studenta, a także sprecyzowano warunki zaliczenia. Regulamin kierunkowy wprowadza odwołuje się do miejsc praktyk, ale nie wskazuje jasnych kryteriów doboru takiego miejsca. Wytyczne mieszają kategorie form organizacyjnych z branżami, działami, rodzajami a nawet profilami współpracy tych podmiotów z innymi i są niezrozumiałe. Ponadto, jest to katalog otwarty, co oznacza, że student może odbywać praktykę w zasadzie w każdej funkcjonującej organizacji. **Rekomenduje się** uporządkowanie i doprecyzowanie w dokumentach regulujących odbywanie praktyk wymogów, jakie spełniać muszą placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, w tym określenie precyzyjne ich profili działalności zgodnych z koncepcją celami kształcenia na kierunku. Problemem powiązany jest brak szczegółowej procedury, w tym reguł, zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, chociaż regulamin uczelniany taką możliwość dopuszcza, a także warunków kwalifikowania na praktykę, trybu i formy przeprowadzania hospitacji praktyk, współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, a także ich sposobów komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, jednak – konsekwencji wyżej opisanych rozwiązań - dobór ten nie zawsze jest prawidłowy.

Wewnętrzne procedury jakościowe, choć jasno zakładają monitoring i ewaluację programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizacji praktyk, a także efektów uczenia się osiąganych na praktykach i dokonywane systematycznie, z udziałem studentów, nie uściślają, w jaki sposób wyniki tych działań jakościowych są opracowywane oraz jakie mają znaczenie dla doskonalenia programu studiów. Przyjęte procedury nie skutkują więc doskonaleniem programu praktyk i jego realizacji, ponieważ nie zdiagnozowały nieprawidłowości odnoszących się do sformułowanych efektów uczenia się, treści programowych czy doboru miejsc praktyki i ich infrastruktury, a także do jakości doboru opiekunów praktyk w zakładach pracy. System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk nie działa w pełni skutecznie.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się, tj. rozplanowanie zajęć jest zgodna z zasadami higieny pracy, umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się i pozwala studentom na równomierne rozłożenie wysiłku w czasie. W harmonogramie studiów przewidziano realizację zajęć w trybie stacjonarnym w inne dni niż zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Czas przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a okres przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zapewnienie treści programowych odpowiadających koncepcji kształcenia i umożliwiających osiągnięcie założonych dla kierunku efektów uczenia się.	Program studiów został zmodyfikowany w taki sposób, by uwzględnić treści programowe powiązane z przygotowaniem studentów do wykonywania sprecyzowanych w koncepcji kształcenia zawodów (przede wszystkim tłumacza funkcjonującego w środowisku biznesowym).	zalecenie zrealizowane
2.	Zapewnienie w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze połowy punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów.	W programie studiów zapewniono zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze 94 ECTS. Wśród tych zajęć znalazły się głównie zajęcia z modułu Business English. Zajęcia te spełniają odpowiednie wymagania.	zalecenie zrealizowane
3	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze odniesieniu do zaleceń sformułowanych dla kryterium 2. Przy właściwym kierunku zmian, doskonalenia wymagają niektóre elementy programu studiów, co stało się podstawą do sformułowania rekomendacji oraz skutkujących propozycją oceny dla kryterium 2 zaleceń.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku filologia są częściowo zgodne z koncepcją kształcenia oraz efektami uczenia się, ponieważ, mimo, że odwołują się jednoznacznie do dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, nie odzwierciedlają proporcji tego przyporządkowania. Treści programowe odnoszą się w porównywalnym stopniu do każdej z trzech dyscyplin, czyli językoznawstwa, literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii, nie uwypuklając w odpowiedni sposób wiodącej roli językoznawstwa w kształceniu na kierunku. Treści programowe są w większości specyficzne dla zajęć (z pominięciem zajęć z zakresu dyscypliny wiedza o kulturze i religii). Treści programowe nie zapewniają możliwości osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla

programu studiów, ponieważ w dużej mierze skupiają się one głównie na wiedzy, w konsekwencji nie stwarzając możliwości osiągnięcia przez studentów efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych. Treści programowe dla zajęć stanowiących praktyczne przygotowanie zawodowe w zadowalającym uwzględniają stopniu normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się za wyjątkiem efektów sformułowanych dla zajęć z zakresu drugiego języka obcego, a także zajęć powiązanych z dyscypliną językoznawstwo oraz praktycznym przygotowaniem zawodowym, które zostały umiejscowione w pierwszym semestrze studiów. Program studiów przewiduje możliwość realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak nie precyzuje które zajęcia prowadzone będą stale w tym trybie, ani merytorycznych kryteriów, na podstawie których podejmowane są decyzje dotyczące realizacji zajęć w trybie zdalnym.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie w pełni zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wymiar praktyk zawodowych spełnia wymogi formalne. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk, dobór miejsc odbywania, a także kompetencje opiekunów praktyk w zakładach pracy nie w pełni zapewniają prawidłową realizację praktyk. Uczelnia nie zapewnia właściwych miejsc praktyk wszystkim studentom, a przyjęte zasady nie gwarantują prawidłowego doboru miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku treści programowych umożliwiających osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, a także 2) ze zdiagnozowanych nieprawidłowości dotyczących programu i realizacji praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć, w szczególności efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych.
2. W zakresie praktyk zawodowych:

- a) zapewnić treści programowe umożliwiające osiągnięcie wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się;
 - b) sformułować jasne, jakościowe kryteria doboru miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy;
 - c) zapewnić właściwy dobór miejsc praktyk oraz zakładowych opiekunów praktyk zawodowych;
 - d) dostosować system monitorowania przebiegu i jakości praktyk w taki sposób, aby umożliwiał doskonalenie programu praktyk i ich realizacji oraz diagnozowanie ewentualnych nieprawidłowości.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Postępowanie rekrutacyjne na kierunek filologia (Business English) przebiega na podstawie wyników egzaminu maturalnego. W wyniki postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów, którzy zdali egzamin maturalny z języka angielskiego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Dodatkowym kryterium kwalifikacyjnym jest ocena z egzaminu maturalnego z jednego z następujących przedmiotów: język polski, język obcy (inny niż angielski), matematyka, historia, fizyka, chemia, biologia, geografia lub wiedza o społeczeństwie. Z postępowania rekrutacyjnego zwolnieni są laureaci i finaliści olimpiady języka angielskiego. Tak sformułowane zasady rekrutacji zapewniają kandydatom bezstronny i równy dostęp do studiów. Są także przejrzyste oraz selektywne i umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia założonych dla kierunku efektów uczenia się.

Warunki przyjęcia na studia nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów oraz wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Nie zawierają również informacji o wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Mając na uwadze niedawną sytuację epidemiczną i doświadczanie konieczności przejścia na prowadzenie zajęć w tzw. trybie zdalnym, **rekomenduje się**, aby zarówno w uchwale rekrutacyjnej, jak i na stronie internetowej Uczelni w zakładce dla kandydatów zostały uwzględnione informacje powiązane z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Na kierunku prowadzone są przyjęcia na studia na podstawie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Procedurę potwierdzania efektów uczenia się regulują akty wewnętrzne Uczelni. Potwierdzenia efektów uczenia się dokonuje powołana przez Rektora Uczelni komisja uznawania efektów uczenia się, w której skład wchodzi trzech członków, w tym co najmniej dwóch ze stopniem naukowym doktora, oraz z głosem doradczym, ekspert w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek studiów. Po przeprowadzeniu procedury komisja podejmuje uchwałę, na podstawie której Rektor wydaje decyzję dotyczącą przyjęcia kandydata.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, opisane zostały w Regulaminie studiów. Student może przenieść się z innej uczelni na ANSAS w Wałbrzychu po ukończeniu co najmniej jednego semestru studiów, jeśli uzna się za zbieżne

efekty uczenia się uzyskane w uczelni macierzystej. Osobie przenoszącej się z innej uczelni przypisuje się taką samą liczbę punktów ECTS, jaka przypisana jest efektom uczenia się uzyskiwanym w toku realizacji danych zajęć oraz praktyk w jednostce przyjmującej. Zbieżności efektów uczenia się dokonuje nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia.

Dla kierunku przyjęto specyficzne zasady dyplomowania, według których praca dyplomowa powinna przede wszystkim weryfikować efekty uczenia się w zakresie rozwiązywania problemów i zagadnień w zakresie językoznawstwa, co jest uzasadnione z punktu widzenia proporcji przyporządkowania kierunku filologia do dyscyplin naukowych. Ponadto, tematyka pracy licencjackiej powinna umożliwiać wykorzystanie uzyskanych przez studenta wiedzy i umiejętności zgodnie z praktycznym profilem kierunku. Jeśli chodzi o egzamin dyplomowy, w zasadach dyplomowania założono, że będzie on składał się z krótkiej prezentacji pracy dyplomowej, mającej na celu przedstawienie problemu badawczego, wniosków oraz refleksji studenta oraz odpowiedzi na trzy pytania: dwóch pytań z puli przygotowanej dla studentów kierunku i ogłoszonej studentom do końca semestru poprzedzającego semestr, w którym następuje egzamin, i jednego z zakresu tematycznego powiązanego z pracą dyplomową. Tak sformułowane zasady dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zostały opisane w Regulaminie studiów i dotyczą one m. in. skali ocen stosowanej w Uczelni, warunków uzyskania zaliczenia, sposobu ustalania terminarza zaliczeń i egzaminów, w tym zaliczeń i egzaminów poprawkowych oraz zasad przyznawania i ustalania terminu egzaminu komisyjnego. Określono w nim również warunki zaliczania i powtarzania semestrów, uzyskiwania wpisów warunkowych, sposób obliczania średniej z uzyskanych ocen na koniec studiów, a także warunki skreślenia z listy studentów np. ze względu na brak postępów w nauce. Oprócz tego, Regulamin studiów ustanawia sposób przekazywania studentom informacji o uzyskanych ocenach na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie (obliguje prowadzących zajęcia do informowania studentów podczas pierwszych zajęć o warunkach i terminie zaliczenia, a także do ogłaszania ocen w określonym terminie poprzez wpisanie ich do Uczelnianego Systemu Obsługi Studiów).

Powyższe zapisy umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu, a także wiarygodność i porównywalność ocen. Regulamin studiów określa zasady postępowania (postępowanie dyscyplinarne) w przypadku stwierdzenia zachowań nieetycznych lub uchybiających godności studenta.

W założeniu Uczelni stosowane na kierunku metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są uzależnione od formy prowadzonych zajęć oraz ich specyfiki. Efekty uczenia się dla wykładów, obejmujące głównie efekty z kategorii wiedzy, są weryfikowane za pomocą egzaminów pisemnych i ustnych, esejów i innych prac pisemnych. Efekty z kategorii umiejętności dla ćwiczeń weryfikowane są przy użyciu takich metod jak projekt czy przygotowanie prezentacji lub portfolio. efekty z kategorii umiejętności społecznych weryfikowane są na podstawie obserwacji następującej podczas wykonywania przez studentów zadań indywidualnych i grupowych. Powyższe założenia dotyczące metod weryfikacji są w pewnym stopniu odzwierciedlone na poziomie sylabusów zajęć. Metody w nich podane są dość zróżnicowane i właściwie dobrane do obszarów wiedzy i umiejętności, które mają sprawdzać. Przykładem odpowiedniego dopasowania metod weryfikacji do specyfiki zajęć i efektów uczenia się, które mają podczas nich być osiągnane są zajęcia zintegrowane sprawności językowe, które rozwijają różnorodne umiejętności i obszary wiedzy językowej. W przypadku tych zajęć

stosuje się wiele metod weryfikacji (testy ze słownictwa, prace pisemne, np. e-mail, wypowiedzi ustne, testy z rozumienia tekstu czytanego i słuchanego), co przekłada się na obiektywizację oceny oraz jej wysoką wiarygodność. Jednakże, o ile w przypadku efektów z kategorii wiedzy i umiejętności weryfikacja często odbywa się przy użyciu dobrze dobranych metod, nie jest to regułą dla efektów z kategorii kompetencji społecznych. Dla niektórych zajęć błędnie założono, że efekty te mogą być skutecznie zweryfikowane za pomocą takich narzędzi jak testy lub prace pisemne (np. testy leksykalne w przypadku zajęć *słownictwo* mają weryfikować efekt P_K01: „jest gotów do zapoznawania się z nowymi terminami i strukturami leksykalnym na rzecz rozwijania swoich umiejętności komunikacyjnych w zakresie języka angielskiego”, prace pisemne w trakcie semestru oraz egzamin pisemny w przypadku zajęć *gramatyka opisowa języka angielskiego II* mają weryfikować efekt P_K01: „jest gotów do pogłębiania swojej wiedzy z zakresu językoznawstwa, szczególnie w obszarze składni i analizy dyskursu”).

Dla niektórych zajęć podano ponadto niewystarczająco precyzyjnie sformułowane metody weryfikacji, dla których nie podano żadnych kryteriów, według których ta ocena miałaby przebiegać. Przykładem takich metod są m. in. ocena ciągła na podstawie wykonanych zadań z poszczególnych treści programowych, stosowana w przypadku zajęć *technologia informacyjna* i *oprogramowanie biurowe* w celu weryfikacji efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych. Innym przykładem jest zaliczenie na ocenę na podstawie ocen cząstkowych z wypowiedzi ustnych, które podano dla zajęć *fonetyka* oraz *konwersacje*. Nie jest jasne, w jaki sposób przebiegają wspomniane wypowiedzi ustne i na podstawie jakich kryteriów są oceniane, a konsekwencji, czy są one odpowiednim narzędziem do oceny efektów uczenia się, w szczególności tych dotyczących kompetencji społecznych (np. P_K01: „jest gotów do rozwijania i doskonalenia umiejętności wypowiadania się w języku angielskim z zachowaniem zasad gramatyki i składni” w przypadku zajęć *konwersacje*) oraz wiedzy (np. P_W01: „student rozumie terminologię z zakresu fonetyki i fonologii angielskiej” w przypadku zajęć *fonetyka*).

Często wymienianymi metodami weryfikacji efektów w każdej kategorii, a więc wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest ocena aktywności podczas wykonywanych zadań (np. dyskusji). Metoda ta pojawia się m. in. dla takich zajęć, jak *gramatyka praktyczna I*, *tłumaczenia konsekwentne*, *warsztat lektora business English*, *język niemiecki*, *język francuski*. Aktywność jest kompetencją społeczną i jako taka nie jest dobrym wyborem służącym sprawdzaniu wiedzy lub umiejętności, tym bardziej, że w sylabusach zajęć nie wskazano w jaki sposób aktywność ta jest obiektywizowana i jaki jest jej rzeczywisty udział w ocenie studenta. Aktywność w dyskusji nie jest ponadto wartością samą w sobie, ponieważ może być ona podparta wiedzą i umiejętnościami, ale może też niewiele do dyskusji wносить a nawet ją burzyć, szczególnie jeśli uczestnik dąży do jej monopolizowania czy wypowiadania się nie posiadając zakładanej dla zajęć wiedzy. Powyższe nieprawidłowości powodują, że na kierunku zapewniono jedynie częściowo skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. W przypadku zajęć, które zostały włączone do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody są w wielu przypadkach odpowiednio zróżnicowane i specyficzne dla zajęć, a także umożliwiają weryfikację stopnia opanowania przez studentów umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku (przykładowo, w przypadku zajęć *warsztat lektora business English* metodą weryfikacji jest przygotowanie przez studentów autorskich lekcji, a dla zajęć *techniki tłumaczeniowe* – mikroprojekt tłumaczeniowy). Jednak dla niektórych zajęć metody weryfikacji nie zostały dobrane prawidłowo biorąc pod uwagę umiejętności praktyczne, które są podczas tych zajęć rozwijane, a które podkreślone zostały wyraźnie na poziomie celów zajęć, efektów uczenia się i treści programowych.

Przykładem takiego braku konsekwencji w podejściu do praktyczności są zajęcia *terminologia administracyjno-prawna*, których cele obejmują: „podniesienie znajomości języka angielskiego poprzez wprowadzenie terminologii administracyjno-prawnej, stosowanej m.in. na potrzeby szeroko pojętego biznesu” oraz „kształtowanie umiejętności stosowania języka angielskiego w odpowiednim rejestrze, w sytuacjach formalnych”, a więc jasno nawiązują do umiejętności zawodowych. Podobnie, w efektach i treściach programowych występuje oczywiste nastawienie na przygotowanie studentów do funkcjonowania w kontekście zawodowym. Natomiast metody weryfikacji nie są spójne z resztą elementów sylabusu, ponieważ nie akcentuje się w nich sprawdzenia stopnia opanowania umiejętności zawodowych (efekty weryfikowane mają być za pomocą testów leksykalnych). Podobny problem obecny jest w przypadku metod weryfikacji dla zajęć *specjalistyczna terminologia biznesowa – język angielski w PR* (weryfikacja następuje na podstawie przygotowanej przez studenta prezentacji multimedialnej oraz testy leksykalne) czy dla zajęć *terminologia administracyjno-prawna* (metodą weryfikacji są testy leksykalne zawierające zadania otwarte i zamknięte).

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie języka angielskiego, jak zostało już wspomniane, są wystarczająco zróżnicowane i specyficzne dla zajęć, w związku z czym umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka kierunkowego na poziomie C1. W przypadku drugiego języka obcego dobrane metody umożliwiają ocenę opanowania języka na poziomie B2 w skali ESOKJ.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych oraz dzienników praktyk. W przypadku niektórych zajęć zauważalne jest prawidłowe dopasowanie metod weryfikacji do efektów uczenia się. Przykładami takich zajęć są: *korrespondencja w biznesie* (metoda weryfikacji dobrana dla ćwiczeń to zredagowane przez studentów teksty będące różnymi formami korespondencji biznesowej, które prawidłowo weryfikują wszystkie założone dla zajęć efekty uczenia się, odnoszące się przede wszystkim do umiejętności praktycznych) czy *techniki tłumaczeniowe* (metody weryfikacji dla tych zajęć uzależnione są od ich formy – wykładu bądź ćwiczeń – i obejmują testy zawierające zadania zamknięte, mające na celu weryfikację efektów z kategorii wiedzy, a także pisemne prace tłumaczeniowe, będące odpowiednią metodą weryfikacji efektów uczenia się z kategorii umiejętności, oraz częściowo, kompetencji społecznych). Wśród przedłożonych prac etapowych pojawiają się jednak również takie, które potwierdzają sformułowane wyżej zastrzeżenia dotyczące doboru metod weryfikacji do sformułowanych dla zajęć efektów. Niewłaściwy dobór metod weryfikacji zauważalny jest przede wszystkim w odniesieniu do efektów uczenia się z kategorii kompetencji społecznych, których co do zasady nie da się zweryfikować za pomocą testu czy pisemnych prac zaliczeniowych (np. w przypadku zajęć *wstęp do języka* test nie weryfikuje efektu P_K01: „jest gotów do stałego podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa”). Inną nieprawidłowością, również zdiagnozowaną powyżej, jest brak ujętych w kartach zajęć (oraz sprawozdaniach z realizacji zajęć) wytycznych do oceny, co powoduje brak transparentności tych kryteriów oraz porównywalności ocen, a także utrudnione przekazanie rzetelnej informacji zwrotnej studentom na temat ich osiągnięć.

Rodzaj i forma prac etapowych z zakresu praktycznej nauki języka nie są w pełni odpowiednie do założonych celów kształcenia w zakresie języka kierunkowego (język angielski). Prace etapowe dotyczą innych obszarów wiedzy i umiejętności, niż rozwijane podczas zajęć bezpośrednio prowadzących do weryfikacji (a więc w semestrze 5 i 6). Egzamin z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego, będący ostatecznym sprawdzianem osiągnięcia przez studentów poziomu C1 w skali ESOKJ, składa się z testu leksykalno-gramatycznego oraz egzaminu ustnego, mimo, że zajęcia realizowane w 5 i 6 semestrze studiów nie obejmują zajęć z zakresu gramatyki i leksyki ani konwersacji, natomiast obejmują

zintegrowane sprawności językowe i pisanie. Oprócz tego, egzamin nie ma wyrównanego poziomu trudności w pełni odzwierciedlającego zakładany w efektach poziom C1. O ile egzamin ustny nie budzi w tym zakresie zastrzeżeń, egzamin pisemny w formie testu zawiera elementy typowe dla niższych poziomów zaawansowania. **Rekomenduje się** zmianę formy egzaminu lub zaliczenia końcowego z zakresu praktycznej nauki języka na taką, która pozwoli na rzetelną ocenę osiągnięcia przez studentów zakładanego dla kierunku poziomu biegłości w zakresie języka angielskiego.

Tematyka prac dyplomowych, które powstają na kierunków dotyczy dyscypliny językoznawstwo, co jest w pełni uzasadnione biorąc pod uwagę przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych. Prace, które powstają na kierunku przyjmują w większości formę opisowo-analityczną. Są powiązane z zakresem działalności zawodowej, do której przygotowuje kierunek (np. poprzez fakt dokonywania analiz językoznawczych na tekstach z obszaru biznesu), ale nie są to prace o stricte aplikacyjnym charakterze, ponieważ przy właściwym doborze źródeł kończą się na etapie analizy i nie są nastawione na opracowywanie nowych produktów. Dążąc do zapewnienia aplikacyjności prac Uczelnia stanęła więc niejako w połowie drogi. Należy jednak podkreślić, że na kierunku podjęto działania zmierzające do podniesienia stopnia aplikacyjności prac dyplomowych poprzez współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a efekty tej współpracy powinny być zauważalne w przyszłym roku akademickim. Tematy podejmowane obecnie w ramach seminariów dyplomowych wskazują na możliwość zakończenia prac stworzeniem nowych produktów opartych na dokonanych przez studentów analizach. **Rekomenduje się** ściślejsze powiązanie charakteru prac dyplomowych z profilem praktycznym kierunku poprzez dalsze wzmacnianie ich aplikacyjności.

Studenci mają stworzone możliwości uczestnictwa w działalności koła naukowego TeaTime, które w obecnym czasie intensyfikuje swoje działania po przerwie wywołanej pandemią. Członkowie koła biorą udział w konferencjach naukowych organizowanych przez Uczelnię oraz uczestniczą w innych aktywnościach, takich jak organizacja konkursów języka angielskiego dla szkół. Nie są jednak autorami lub współautorami publikacji naukowych lub fachowych w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. **Rekomenduje się** stworzenie warunków dla większej aktywizacji studentów do realizacji projektów, powiązanych z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek lub z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Opracowanie i przyjęcie zasad dyplomowania uwzględniających praktyczny profil studiów	Opracowano nowe zasady dyplomowania, które uwzględniają zapisy dotyczące praktycznego charakteru prac dyplomowych powstających na kierunku. Oprócz tego, zasady dyplomowania określają nowy format egzaminu dyplomowego,	zalecenie zrealizowane

		podczas którego studenci m. in. prezentują swój projekt badawczy. Prace dyplomowe w chwili obecnej zawierają część empiryczną, która jest analizą językoznawczą tekstów odnoszących się do działalności związanej z biznesem.	
2.	Wdrożenie działań, w wyniku których każda praca dyplomowa będzie potwierdzała osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się na 6. poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji dla praktycznego profilu studiów.	Obecnie prowadzone prace dyplomowe odpowiadają pod względem poziomu językowego, wykorzystanej literatury, jak również zastosowania aparatu pojęciowego oraz metod badawczych poziomowi 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.	zalecenie zrealizowane
3.	Zapewnienie przejrzystości i rzetelności procesu dyplomowania.	Podjęta przez Uczelnię uchwała w sprawie dyplomowania wyeliminowała nieprawidłowości dotyczące braku przejrzystości procesu dyplomowania poprzez powołanie zespołu ds. monitorowania prac dyplomowych, wprowadzenie klarownych zasad dyplomowania, określenie roli promotorów, wprowadzenie nowego wzoru protokołu.	zalecenie zrealizowane
4.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze odniesieniu do zaleceń sformułowanych dla kryterium 3. Przy właściwym kierunku zmian, doskonalenia wymagają niektóre elementy programu studiów, co stało się podstawą do sformułowania rekomendacji oraz skutkujących propozycją oceny dla kryterium 2 zaleceń.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Uczelni stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów. Zasady uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zostały przyjęte zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów. Przyjęte zasady dyplomowania odpowiadają praktycznemu profilowi kształcenia.

Przyjęty w Uczelni system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody weryfikacji są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jednak nie w pełni pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się. W szczególności zaproponowane metody weryfikacji nie pozwalają na weryfikację efektów z kategorii kompetencji społecznych. Ponadto, w przypadku zajęć stanowiących przygotowanie zawodowe niektóre metody weryfikacji nie są odpowiednio dobrane do oceny stopnia opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Prace etapowe i egzaminacyjne potwierdzają zastrzeżenia sformułowane powyżej, dotyczące m. in. doboru metod weryfikacji efektów uczenia się. W odniesieniu do efektów dotyczących stopnia opanowania języka obcego, format egzaminu/zaliczenia nie w pełni pozwala na sprawdzenie stopnia opanowania poziomu C1 w zakresie języka angielskiego, który założono w efektach uczenia się. Prace dyplomowe, mimo odniesień do kontekstów zawodowych (biznesowych) nie w pełni odpowiadają profilowi praktycznemu, ponieważ nie uwzględniają zastosowania osiągnięć naukowych w działalności zawodowej w sposób właściwy dla badań aplikacyjnych lub prac rozwojowych.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) doboru metod weryfikacji do poszczególnych kategorii efektów uczenia się, 2) doboru metod weryfikacji pozwalających na ocenę stopnia opanowania praktycznych umiejętności zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Dobranie właściwych metod weryfikacji efektów uczenia się w każdej z kategorii: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, oraz jasne zdefiniowanie tych metod, a także kryteriów pozwalających na ocenę.
2. W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, dobranie metod weryfikacji umożliwiających sprawdzenie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W roku akademickim 2022/2023 na kierunku filologia w Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu zajęcia prowadzi 20 nauczycieli akademickich, w tym: jeden profesor nauk społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, który posiada habilitację w dyscyplinie nauki o polityce, zaś doktorat w dyscyplinie językoznawstwo; jeden doktor habilitowany w dyscyplinie językoznawstwo; siedmiu doktorów (dwóch z zakresu językoznawstwa, i po jednym z literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii, nauk prawnych oraz nauk o zarządzaniu i jakości, filozofii, który jednocześnie jest absolwentem studiów podyplomowych w zakresie zarządzania BHP) oraz jedenastu osób z tytułem zawodowym magistra (czterech magistrów filologii angielskiej, po jednym magistrze filologii germańskiej, psychologii i bezpieczeństwa narodowego, socjologii, informatyki, stosunków międzynarodowych, prawa, posiadającym również tytuł licencjata filologii angielskiej oraz administracji, który ukończył także kurs trenerski PZPN). W tej kadrze znajduje się pięć osób zatrudnionych w ramach podjętych po poprzedniej wizytacji działań naprawczych:

- 1 profesor nauk społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, posiadający stopień doktora w zakresie językoznawstwa;
- 1 doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa;
- 1 doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa;
- 1 doktor nauk humanistycznych w zakresie nauk o kulturze i religii;
- 1 magister, specjalista w zakresie *human resources*.

W grupie nauczycieli prowadzących zajęcia na filologii angielskiej cztery osoby posiadające stopnie naukowe reprezentują językoznawstwo, będące dyscypliną wiodącą na ocenianym kierunku, natomiast literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii reprezentują łącznie dwie osoby (po jednej dla każdej z obu dyscyplin).

Nauczyciele posiadający stopnie i tytuły naukowe, zatrudnieni na kierunku filologia, łączą działalność dydaktyczną z naukową oraz mają aktualny dorobek publikacyjny i konferencyjny. Przynależą też do międzynarodowych organizacji naukowych i/lub biorą udział w pracach projektowych. Mają jednak ograniczone doświadczenia w prowadzeniu badań aplikacyjnych i prac rozwojowych w obszarze dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Tylko niektórzy nauczyciele zatrudnieni na kierunku filologia mają doświadczenie w pozauczelnianej działalności zawodowej, np. zajęcia z zakresu języka prawniczego prowadzi prawniczka i absolwentka studiów licencjackich na filologii angielskiej, zajęcia *podstawy przedsiębiorczości i ekonomia* prowadzi nauczyciel, który ma doświadczenie pozaakademickie w zakresie marketingu i przedsiębiorczości, zajęcia z *socjologii* powierzono osobie z tytułem magistra socjologii, która jest jednocześnie zatrudniona na stanowisku specjalisty ds. społecznych i rewitalizacji w Urzędzie Miejskim w Wałbrzychu, a zajęcia z *psychologii* – nauczycielce, która prowadzi zarazem warsztaty psychologiczne i psychodietetyczne oraz poradnictwo w tym zakresie. Jednak dorobek pozauczelniany nauczycieli prowadzących zajęcia o charakterze językoznawczym (np. tłumaczenie i redagowanie tekstów promocyjno-reklamowych, tekstów użytkowych itp. lub posługiwanie się w codziennej praktyce zawodowej *business English*) nie został wyeksponowany. Np. osoba prowadząca zajęcia o nazwach *tłumaczenie tekstów biznesowych, specjalistyczna terminologia biznesowa – transport, spedycja i logistyka czy korespondencja w biznesie* ma bogaty i udokumentowany dorobek dydaktyczny (różne miasta, różne typy placówek, różne typy/nazwy kursów), ale nieznaczące doświadczenie w zakresie tłumaczeń branżowych. Również nauczyciel prowadzący przedmiot *specjalistyczna terminologia biznesowa* nie ma dorobku w działalności biznesowej niezwiązanej z uczelnią. Z analizy obsady zajęć wynika również, że w jednym

przypadku nie ma związku między dorobkiem naukowym i doświadczeniem zawodowym nauczyciela akademickiego a powierzonymi mu zajęciami – mowa o przedmiocie *kulturoznawstwo krajów anglojęzycznych*, które prowadzi doktor w zakresie nauk o kulturze i religii, lecz jego dorobek publikacyjny dotyczy zwyczajów i obrzędów w subregionie wałbrzyskim. Absolwent kierunków *human resources* i stosunki międzynarodowe, ale niebędący absolwentem filologii angielskiej, prowadzi zajęcia z języka angielskiego branżowego (*język angielski w HR*), choć ukończone studia nie wyposażyły go kompetencje w zakresie nauczania języków obcych. **Rekomenduje się** pełniejszą korelację kompetencji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z zakresem prowadzonych zajęć.

Struktura kwalifikacji i liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Stabilność zatrudnienia jest bardzo wysoka.

Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne, które umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nawiązują podmiotowe, nawet serdeczne relacje ze studentami, udzielają niezbędnego wsparcia i są gotowi do zaangażowania w pomoc wykraczającą poza standardowe udzielania wskazówek (np. pomoc w takim ukierunkowaniu pracy dyplomowej, aby w jak największym stopniu współgrała ona z potrzebami zawodowymi studenta). W procesie dydaktycznym sięgają po różnorodne materiały, ale hospitacje wykazały, że niektórzy z nich – utrzymując bardzo dobrą, symetryczną relację ze studentami – niedostatecznie urozmaicają formy interakcji, ograniczając ją do udzielania przez studentów odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczyciela, a w mniejszym stopniu stymuluje interakcje w grupach i w parach, między studentami. Co więcej hospitacje zajęć wykazały, że ta sama grupa studentów podczas zajęć z jednym nauczycielem chętnie porozumiewa się po angielsku i nie przechodzi na język polski, a z innym nauczycielem sprawia wrażenie słabo posługującej się językiem obcym. **Rekomenduje się** diagnozę kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i dostosowanie oferty szkoleń do stwierdzonych potrzeb.

Przydział zajęć i obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenie jednego nauczyciela nie przekracza na ocenianym kierunku 300 godzin lekcyjnych w skali roku. Ponad 50% godzin zajęć jest prowadzonych przez nauczycieli, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy. Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana.

Dobór nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć jest transparentny, uwzględnia dyscyplinę naukową, w zakresie której posiadają oni stopnie naukowe, a w mniejszym zakresie dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. **Rekomenduje się** ściślejsze wiązanie obsady zajęć z tymi kryteriami.

Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich, zwłaszcza w zakresie rozwijania kompetencji dydaktycznych, czego dowodem jest liczna oferta szkoleń dotyczących tego obszaru; tylko w 2022 r. oferta szkoleń objęła aż jedenaście tematów.

Nauczyciele akademicy są oceniani przez studentów raz w semestrze za pośrednictwem ankiet oraz podlegają hospitacjom. W Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu działa komisja ds. oceny nauczycieli. Oceny okresowej dokonuje się regularnie, a podczas jej dokonywania uwzględnia się osiem zmiennych: działalność dydaktyczną, naukową i organizacyjną; wyniki hospitacji zajęć; ocenę studencką zajęć; ocenę terminowości uzupełniania dokumentacji (np. terminowość wpisywania ocen do USOS); ocenę dyrektora Instytutu; zakres podnoszenia kwalifikacji związanych ze stopniem/tytułem naukowym. Wyniki ocen i zalecenia są przedstawiane nauczycielom akademickim. Wpływają one na obsadę zajęć, ale nie są wykorzystywane do planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych członków kadry w powiązaniu z powierzonymi jej zajęciami. **Rekomenduje się**

wykorzystywanie w tym zakresie diagnozy uzyskiwanej w wyniku oceny okresowej nauczycieli akademickich.

Polityka kadrowa sprzyja rozwojowi kadry prowadzącej zajęcia. Rozwój nauczycieli akademickich jest wspierany poprzez możliwość ubiegania się o granty wewnętrzne, umożliwiające finansowanie udziału w konferencjach i innych wydarzeniach naukowych oraz publikowanie prac autorskich. Pracownicy mogą publikować wyniki swoich badań w Wydawnictwie Naukowym Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa. Nauczyciele mają również możliwość ubiegania się o finansowanie udziału w szkoleniach o charakterze dydaktycznym. Kadra korzysta z możliwości wyjazdów zagranicznych w ramach umów bilateralnych i programu Erasmus+.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. W Uczelni obowiązuje wprowadzona w 2020 roku procedura przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zapewnienie prawidłowej obsady zajęć.	Dokonano zmian w obsadzie zajęć, m.in. w tym celu zostało zatrudnionych pięciu nowych nauczycieli. Ponadto zrezygnowano z prowadzenia niektórych przedmiotów (np. z zakresu akwizycji i nauki języka angielskiego jako obcego).	zalecenie zrealizowane
2.	Zapewnienie prawidłowego doboru opiekunów i recenzentów prac dyplomowych.	Prawidłowy dobór opiekunów i recenzentów prac dyplomowych jest możliwy m.in. dzięki zatrudnieniu dwóch nowych pracowników ze stopniami naukowymi profesora i doktora habilitowanego w zakresie nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz językoznawstwa. W bieżącym roku akademickim wyłącznie im powierzono seminaria licencjackie, których problematyka współgra z dorobkiem naukowy nauczycieli.	zalecenie zrealizowane
3	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Uczelnia dostosowała się do zaleceń sformułowanych dla kryterium 4 i wprowadziła jakościowe mechanizmy skutkujące co najmniej minimalnie właściwą obsadą zajęć.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kampus Akademii Nauk Stosowanych im. Angelusa Silesiusa ulokowany jest w centrum Wałbrzycha na wydzielonym i ogrodzonym terenie pałacowo-parkowym, na którym infrastruktura dydaktyczno-usługowa obejmuje dwa budynki znajdujące się w swoim bezpośrednim sąsiedztwie: budynek A i budynek B. Są one jasne i przestronne, z szerokimi ciągami komunikacyjnymi, zorganizowane typowo jako budynki dydaktyczno-biurowe. Oba posiadają wyposażenie do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Dydaktyka na kierunku koncentruje się, jednakże w budynku A, gdzie również znajdują się pomieszczenia biblioteczne, jak i te, dedykowane obsłudze toku studiów, współpracy z zagranicą itp. W obrębie kampusu znajdują się również domy studenckie oraz infrastruktura sportowa, a także parkingi dla studentów i kadry, z prawidłowo wyodrębnionymi i oznakowanymi miejscami dla osób z niepełnosprawnością.

Wszystkie sale udostępniane dla kierunku wyposażone są prawidłowo – dysponują projektorem, tablicą, w tym również tablicą multimedialną, standardowymi stolikami i miejscami siedzącymi dla studentów w odpowiedniej liczbie. Sale wykładowe, w tym sale audytoryjne w budynku B posiadają nagłośnienie, sprzęt komputerowy dla wykładowcy, projektory, ekrany projekcyjne, rzutniki pisma oraz tablice multimedialne. W salach mniejszych – ćwiczeniowych i seminaryjnych zainstalowano również pełne wyposażenia umożliwiające nowoczesną dydaktykę na kierunku (telewizory, odtwarzacze DVD, projektory itp.). Zajęcia, w szczególności te o nachyleniu praktycznym, odbywają się również w czterech

pracowniach komputerowych (razem 98 stanowisk) oraz w dedykowanym kierunku laboratorium funkcjonującym od ponad 3 lat. Jest to interaktywna pracownia językowa wyposażona w 24 stanowiska (odsluchowe) sterowane komputerowo przez prowadzącego, umożliwiającą nagrywanie, udostępnianie materiałów audio, w tym również jednocześnie odtwarzanie i rejestrację niezależnie dla każdego ze stanowisk. Połączenie tych funkcji z dodatkowymi o charakterze organizacyjnym umożliwia prowadzenie zajęć m.in. z fonetyki czy też ćwiczeń receptywnych ze słuchania w zróżnicowanych konfiguracjach. Dodatkowe funkcje w tej pracowni oferuje tablica interaktywna.

W jednym z czterech laboratoriów komputerowych poszerzono funkcjonalności oprogramowania dostępnego dla użytkowników – zainstalowano darmowe narzędzia wspomagające profesjonalne tłumaczenie oraz licencjonowany program CAT, jeden z najczęściej używanych na rynku.

Wyposażenie oraz oprogramowanie infrastruktury kierunku umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz zapewnia możliwość prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w obszarach działalności zawodowej związanej z tłumaczeniami, pracą w biznesie oraz działach przedsiębiorstw/institucji, które w codziennej działalności operacyjnej koncentrują się na tłumaczeniach oraz usługach językowych, w tym związanych z komunikacją, tworzeniem tekstów itp.

Wyposażenie umożliwia prezentowanie materiałów audio-wideo, pracę z zasobami w formie elektronicznej oraz pochodzącymi bezpośrednio z internetu, ćwiczenia wymowy, słuchania, a także rozwijanie profesjonalnych kompetencji w zawodzie tłumacza. Problemem jest jednak stopień dostosowania sal i laboratoriów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Chociaż oba budynki dydaktyczne, w tym zabytkowy budynek A, gdzie koncentruje się dydaktyka i obsługa kierunku, są dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózku – Uczelnia udostępnia schodolaz oraz toalety dostosowane do potrzeb takich osób, oznakowała pomieszczenia tabliczkami dla osób z niepełnosprawnością narządu wzroku, a budynek B posiada windę dla osób z niepełnosprawnościami – to w salach dydaktycznych pozostały progi, o które potykają się nawet osoby pełnosprawne. W salach, w tym w laboratoriach/ pracowniach nie zostało wydzielone stanowisko dla osoby z niepełnosprawnościami, choćby oznakowany stolik ze swobodnym podjazdem i regulowanym blatem. Nie ma tu również innych dostosowań – ani dla osób z niepełnosprawnością kończyn górnych, ani z niepełnosprawnością narządu wzroku, narządu słuchu (np. dostosowane mysz i klawiatura w laboratorium, mysz dla osób leworęcznych, pętla indukcyjna np. przenośna w większych salach). W salach obsługowych (dziekanat, BON, czytelnia i in.) nie oznakowano miejsca dedykowanego obsłudze osoby z niepełnosprawnością, a także nie zorganizowano miejsca do obsługi, które umożliwiłoby bezpośredni kontakt wzrokowy poprzez dostosowanie wysokości lamy do potrzeb osób poruszających się na wózku. W tym miejscu również pojawia się problem z brakiem dostępności z uwagi na progi. **Rekomenduje** się dostosowanie sal dydaktycznych oraz pomieszczeń obsługowych, w tym pracowni i laboratoriów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózku, aby mogły w pełni korzystać z infrastruktury dydaktycznej oraz administracyjno-usługowej udostępnianej w celu realizacji kształcenia na kierunku.

Na terenie kampusu dostępny jest szerokopasmowy bezprzewodowy internet dla studentów oraz kadry. Możliwe jest dzięki niemu także korzystanie na miejscu z zasobów Uczelni i jej systemów obsługowych. Komputery uczelniane, znajdujące się w salach, laboratoriach i pracowniach oraz w bibliotece korzystają ze stałego łącza w ramach uczelnianej sieci komputerowej. Infrastruktura informatyczna, a także wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlagające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz

umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Uczelnia posiada 10 dodatkowych laptopów do wypożyczenia przez studentów z niepełnosprawnością.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, a także ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Studentom udostępniane są do wykorzystania w domu akademickie licencje na oprogramowanie, w tym służące do wykonywania tłumaczeń. Korzystanie z pracowni i laboratoriów jest możliwe po godzinach zajęć, ale pod nadzorem nauczyciela akademickiego i uprzednim zgłoszeniu takiej potrzeby. Samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów możliwe jest więc zarówno w Uczelni, jak i w domu.

Biblioteka uczelniana zlokalizowana jest w budynku A na wysokim parterze i zajmuje powierzchnię blisko 400 m². Wiodą do niej schody dostępne dla osób poruszających się na wózku za pomocą schodolazu obsługiwanego przez ulokowanych w pobliżu pracowników obsługi technicznej. Pomieszczenia biblioteczne obejmują wypożyczalnię, dwie czytelnie, w tym czytelnię czasopism oraz magazyn biblioteczny. Pomieszczenia są przestronne, dobrze doświetlone, umożliwiają samodzielną pracę z dostępem do księgozbioru podręcznego.

W czytelni zorganizowane są stanowiska komputerowe w liczbie 21 z dostępem do internetu. Dwa z nich współpracują ze skanerami. Za pomocą stanowisk komputerowych możliwy jest dostęp do baz pełnotekstowych. W pomieszczeniach bibliotecznych dostępna jest dla użytkowników uczelniana sieć WIFI. Godziny otwarcia biblioteki są dogodne dla studentów oraz kadry i umożliwiają swobodną pracę samodzielną z zasobami, w tym cyfrowymi.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

W Bibliotece stworzono systemowe dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zapewniające tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Wydzielono we właściwy sposób stanowisko do pracy dla osoby z niepełnosprawnością, a dodatkowo wyposażono je w sprzęt pozwalający na pracę osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Część tego sprzętu może być również wypożyczona w celu korzystania z zajęć dydaktycznych. Wśród udogodnień znaleźć można m.in. czytniki e-booków, dyktafony, odtwarzacze książek mówionych z kartą Wi-Fi, udźwiękowione lupy elektroniczne, lupy cyfrowe, powiększalniki, specjalistyczną klawiaturę komputerową oraz mysz typu trackball.

Program studiów nie przewiduje wprowadzie kształcenia na ocenianym kierunku z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia posiada jednak właściwą infrastrukturę w tym zakresie, która udostępniana była podczas pandemii i gotowa jest do użycia w każdej chwili w razie takiej potrzeby. Służy ona również do komunikacji pomiędzy prowadzącymi zajęcia a studentami jako repozytorium materiałów dla studentów itp. Oprogramowanie to umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia, współpracuje z innymi systemami uczelnianymi oraz jest dostępna dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Poza bazowym oprogramowaniem o funkcjonalnościach synchronicznych, na kierunku wykorzystywane jest również narzędzie o charakterze asynchronicznym w ramach wsparcia dydaktyki. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie w zakresie dydaktyki i komunikacji na odległość jest w pełni

dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Z oprogramowania można korzystać w każdym miejscu bez zbędnych ograniczeń.

Zasoby Biblioteki ANS AS zgromadzone i udostępniane na miejscu to blisko 43 tys. woluminów, w tym ponad 3,3 tys. poświęconych dydaktyce na ocenianym kierunku. Poza publikacjami zwartymi, w zasobach bibliotecznych są również czasopisma branżowe (np. „The Teacher”), czasopisma naukowe, zbiory specjalne (m.in. normy, katalogi, mapy), filmy instruktażowe, materiały multimedialne, gry szkoleniowe i zestawy kart dydaktycznych (również w języku angielskim). Działa tu zintegrowany program do obsługi bibliotecznej oferujący szereg funkcjonalności wspierających korzystanie z zasobów.

Publikacje przewidziane dla kierunku obejmują zasoby z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, przekładu, słowniki. Dużą część księgozbioru to podręczniki do praktycznej nauki języka oraz materiały do dydaktyki nauczania języka angielskiego. Zapewnia się również dostęp do kanonu literatury angielskiej i amerykańskiej, w tym do antologii, a także do anglojęzycznej literatury współczesnej. Dostępne są pozycje z zakresu historii, socjologii i kultury Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Wśród zbiorów znajdują się także typowo praktyczne pozycje z tematyki biznesowej, analizy dyskursu, tłumaczeń specjalistycznych i in. Czasopisma w bieżącej prenumeracie tradycyjne to np. „Business English Magazine”, natomiast w wersji elektronicznej – dostęp do serwisu umożliwiającego przeglądanie cyfrowych wersji najnowszych wydań popularnych czasopism (ok. 1300 tytułów) z takich obszarów, jak np. business, novels, history, lifestyle i in.

Zgromadzone zasoby naukowe i dydaktyczne są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć. Księgozbiór dla kierunku jest wystarczający. Obejmuje podstawowe publikacje z zakresu kształcenia filologicznego i odzwierciedla wystarczająco obszary zastosowania języka obcego będącego przedmiotem prowadzonych specjalizacji. Księgozbiór jest aktualny – uzupełniany w ostatnich latach w dużej mierze o publikacje dotyczące tłumaczeń, biznesu, języków specjalistycznych.

Zbiory obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz do liczby studentów, udostępniane tradycyjnie i z wykorzystywaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

W uczelnianej sieci komputerowej, w akademikach oraz online (po uzyskaniu dostępu) możliwe jest korzystanie z zasobów w ramach platformy IBUK, która udostępnia publikacje elektroniczne oraz zasoby edukacyjne z portfolio Grupy PWN oraz kilkuset innych wydawców w liczbie kilkudziesięciu tysięcy publikacji specjalistycznych, naukowych, popularnonaukowych oraz beletrystycznych. Umożliwia nie tylko czytanie książek, lecz także zaawansowaną pracę z tekstem. W sieci oraz w domu, możliwe jest również korzystanie z Wirtualnej Biblioteki Nauki – światowych zasobów wiedzy w postaci elektronicznych czasopism, książek i baz danych dla polskich instytucji akademickich i naukowych, Science Direct (Elsevier), Springer Link, a także z wyszukiwarki e-czasopisma, przeglądarki dziedzinowej e-książki. Od 2019 biblioteka oferuje poszerzony dostęp do bazy EBSCO. Studentom oferowany jest także dostęp do wypożyczalni Academica. Zasoby udostępniane online uzupełniają te, gromadzone na miejscu i razem stanowią podstawę do realizacji dydaktyki akademickiej na kierunku.

Zasoby, w tym bazy pełnotekstowe, są właściwie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością – są skomputeryzowane, a dostęp zdalny spełnia standard WCAG 2.0. Uczelnia w trybie doraźnym

udostępnia materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej nauczycielom akademickim, a także osobom z niepełnosprawnościami.

Przyjęte w Uczelni procedury jakościowe przewidują systematyczną wieloaspektową ocenę infrastruktury dydaktycznej, w tym biblioteki i jej zasobów. Pracownicy Biblioteki dbają o dostępność literatury zawartej w sylabusach dla studentów i kadry kierunku. Rokrocznie prowadzą przeglądy kart przedmiotów i uzupełniają księgozbiór – w formie tradycyjnej oraz w formie elektronicznej. Nauczyciele akademicy, z kolei, informują na bieżąco Bibliotekę na temat potrzeb poszerzenia księgozbioru, w wyniku księgozbiór jest ciągle wzbogacany o nowe, aktualne pozycje.

W przeglądy zaangażowani są nauczyciele akademicy, członkowie zespołu zapewnienia jakości kształcenia oraz studenci, którzy wyrażają swoje opinie w ankietach. Ocena ta obejmuje wyposażenie sal dydaktycznych, komputerowych, pracowni i laboratoriów oraz dostępność zasobów bibliotecznych. Podejmowane działania jakościowe nie są jednak wystarczające w odniesieniu do poziomu dostępności infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami. Mając na uwadze, że Uczelnia posiada szereg dostosowań infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, ale dostęp do nich nie zawsze jest optymalny np. w związku z wysokim progiem lub wąskim przejazdem (np. pracownia komputerowa ze stanowiskiem dla osób z niepełnosprawnościami), **rekomenduje się** włączenie do oceny infrastruktury osób z niepełnosprawnościami z Uczelni lub spoza niej.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie wspierające dydaktykę i pracę własną studenta, wykorzystujące metody i techniki kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane.

Studenci w ramach ankietyzacji oceniają infrastrukturę wykorzystywaną w procesie kształcenia. Ocena ta obejmuje wyposażenie sal dydaktycznych, komputerowych, pracowni i laboratoriów oraz dostępność zasobów bibliotecznych. W systemie zapewnienia jakości nie zostały jasno opisane sposoby wykorzystania wyników przeglądów w doskonaleniu infrastruktury. Niemniej jednak, zauważyć należy, że system działa prawidłowo, skoro liczba niedoskonałości nie jest wysoka. Uczelnia stopniowo rozwija i doskonali infrastrukturę, również w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jednakże sposób dostosowania nie zawsze zapewnia tym osobom pełny udział w kształceniu, co jest przedmiotem rekomendacji w ocenie kryterium.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym

przeeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek posiada bardzo liczne grono interesariuszy współpracujących z Uczelnią w zakresie projektowania i realizacji programu studiów. Dobór instytucji współpracujących jest zgodny z definiowaną szeroko rolą absolwenta kierunku, który przygotowany jest do świadczenia usług językowych, głównie tłumaczeń, w rozmaitych profilach działalności – zarówno w sektorze usług, jak i produkcji. W gronie kluczowych interesariuszy znalazły się jednostki samorządu terytorialnego, biura funkcjonariuszy publicznych, przedstawiciele przemysłu, zarządzania zasobami ludzkimi, logistyki, zdrowia, kultury czy też edukacji. Wymienić tu należy podmioty takie, jak: Toyota Manufacturing Poland Sp. z o.o., Urząd Miejski w Wałbrzychu, Klaster Edukacyjny „INVEST in EDU”, NSK Steering Systems Europe (Polska) Sp. z o.o.; Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Szczawnie-Zdroju, Faurecia Wałbrzych S.A. Recliners Plant, AE Lektor Szkoła Języków Obcych w Wałbrzychu, Zamek Książ w Wałbrzychu. Większość interesariuszy jest ulokowanych na terenie operacyjnym Uczelni. Uczelnia umiejętnie wykorzystuje możliwości, jakie daje bezpośrednie sąsiedztwo Wałbrzyskiej Strefy Ekonomicznej. W efekcie, rodzaj i zakres działalności instytucji, z którymi Uczelnia współpracuje właściwie odzwierciedla lokalne i regionalne potrzeby oraz warunki rynku pracy, a oddziaływanie interesariuszy na kierunek ma charakter kształtujący i jest wewnętrznie zrównoważone.

Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów jest stała, systematyczna i zauważalna. Interesariusze mieli bezpośredni wpływ nie tylko na koncepcję kształcenia, ale również na konkretne elementy programu studiów, który jest w porozumieniu z nimi ewaluowany, a wyniki tej ewaluacji, wraz z ich głosem doradczym, stanowią istotny element doskonalenia programu. Dla przykładu interesariusze podkreślali wagę rozwoju kompetencji miękkich, w tym komunikacyjnych, stąd też w module Business English wprowadzono zajęcia do wyboru pn. *techniki wystąpień publicznych w języku angielskim oraz język angielski w negocjacjach*, poszerzono zakres tłumaczeń specjalistycznych o tłumaczenia techniczne, a terminologię o słownictwo specjalistyczne z transport-spedycja-logistyka.

Współpraca z otoczeniem jest sformalizowana. Kluczowi pracodawcy są członkami Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia, który nie tylko ma za zadanie prowadzenia badań

jakościowych i sporządzanie w wyniku tych badań analiz dotyczących realizacji programu na kierunku, ale również opracowywanie koncepcji kształcenia, wyznaczanie kierunków rozwoju, doskonalenie itp. Pracodawcy systematycznie i często się gromadzą w celu omówienia sytuacji na rynku pracy i konsekwencji dla możliwości zatrudnienia absolwenta kierunku. Mogą również indywidualnie, w sposób niesformalizowany, wyrażać swoje opinie na temat elementów programu i taką formę również konsultacje przyjmują. W rezultacie, zapewnia się wymierny i bezpośredni wpływ interesariuszy na wszystkie elementy systemu zapewniania jakości kształcenia.

Z perspektywy realizacji programu studiów, dla Uczelni istotną formą relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest organizacja praktyk zawodowych, które pełnią ważną rolę na profilu praktycznym. To dominująca forma współpracy w kontekście prowadzonego programu, ale nie jedyna. Pozostałe obejmują wymianę informacji i promocję w zakresie organizacji staży dla studentów i absolwentów, współorganizowanie wizyt studyjnych, w ramach których studenci obserwują realne biznesowe środowisko pracy, spotykają się z praktykami i mają możliwość wykonania zadań praktycznych, właściwych dla profilu danej instytucji. Kolejne formy to organizacja warsztatów, wykładów otwartych, wspieranie inicjatyw lokalnych, w szczególności o charakterze kulturalnym, turystycznym, krajoznawczym itp. Podjęto także próby ustalania tematyki prac dyplomowych, które mogłyby być realizowane w ramach współpracy z daną organizacją. Z korzyścią dla studentów oraz absolwentów kierunku jest współpraca dotycząca organizowania Dni Kariery, targów pracy, wykładów przedstawicieli pracodawców, organizacja praktycznych warsztatów. Przedstawiciele interesariuszy prowadzą na kierunku zajęcia dydaktyczne, co jest nie bez znaczenia dla praktycznej formy kształcenia i zapewnia zastosowanie aktualnych rozwiązań stosowanych obecnie w podmiotach gospodarczych i instytucjach.

Formy współpracy są urozmaicone i adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni, udział interesariuszy w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów był zapewniony poprzez wykorzystanie narzędzi i metod komunikacji na odległość.

Przebieg współpracy Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest monitorowany, a lista pracodawców jest kształtowana w zależności od potrzeb rynku pracy. Przeglądy mają jednak głównie charakter sprawozdawczy. Brakuje wyników przeprowadzonej analizy współpracy, w tym oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i oceny wpływu rezultatów współpracy na program i doskonalenie jego realizacji, na osiąganie przez studentów efektów uczenia się oraz losy absolwentów. Brak jasno określonych mierników sukcesu powoduje, iż wyniki tych przeglądów nie mogą być są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Nie ma również wyraźnego bezpośredniego udział studentów w tej ocenie. **Rekomenduje się** zatem poszerzenie zakresu prowadzonych przeglądów współpracy w taki sposób, aby ewaluacja ta, w odniesieniu do programu studiów, obejmowała ocenę:

- poprawności doboru instytucji współpracujących,
- skuteczności form współpracy,
- wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji,
- wpływu jej rezultatów na osiąganie przez studentów efektów uczenia się oraz na losy absolwentów,

a także, aby wyniki tych przeglądów były wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a w konsekwencji do doskonalenia programu studiów. **Rekomenduje się** również, aby w ocenie ww. aspektów współpracy brali bezpośredni udział studenci kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Studenci w niewystarczającym zakresie biorą udział w tej ocenie.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia na ocenianym kierunku filologia realizowany jest kilkuobszarowo. Ze względu na charakter studiów większość zajęć (ponad 80%) odbywa się w języku angielskim. Także prace dyplomowe przygotowywane są w języku angielskim. Warunkiem ukończenia studiów pierwszego stopnia jest osiągnięcie poziomu C1 według ESOKJ w przypadku języka angielskiego oraz poziomu B2 w przypadku drugiego języka obcego. Ponadto program studiów obfituje w przedmioty, podczas których realizowane są treści interkulturowe – dotyczą one różnych wymiarów kultury anglojęzycznej (np. literatura angielska, kultura popularna, korespondencja biznesowa). Uczelnia oferuje też wsparcie językowe dla uczestników programów mobilności (Erasmus+) w ramach online linguistic support, którego celem jest pomoc w poprawie znajomości języka obcego potrzebnego do podjęcia studiów/praktyk za granicą.

Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu realizuje współpracę z uczelniami zagranicznymi. Pracownicy i studenci kierunku filologia korzystają z kilkunastu umów LLP Erasmus i Erasmus+, które dotyczą mobilności studentów i pracowników (dwanaście umów) oraz praktyk dla

studentów (dodatkowo jedna umowa: IES Luis Seoane w Pontevedra w Hiszpanii). Do czasu pandemii wymiany miały miejsce regularnie (od jednego do kilku wyjazdów rocznie) do uczelni w następujących krajach: Austria, Czechy, Francja, Hiszpania, Litwa, Łotwa, Macedonia, Niemcy, Portugalia, Rumunia, Turcja. W roku akademickim 2021/2022 tylko jeden nauczyciel akademicki uczestniczył w wymianie, a w roku 2022/2023 dwoje studentów zagranicznych odwiedziło uczelnię wałbrzyską. Obecnie intensyfikowane są działania promocyjne, mające na celu przywrócenie popularności tej formy umiędzynarodowienia. O możliwości ubiegania się o udział w programie mobilności studenci informowani są poprzez stronę internetową, media społecznościowe oraz Uczelnianego Koordynatora Programu Erasmus+. Ponadto od dwóch lat Uczelnia współpracuje z kanadyjskim Cape Breton University – inicjatywa ta jest realizowana w ramach współpracy nawiązanej między hrabstwem Cape Breton i miastem Wałbrzych, sformalizowanej w styczniu 2019 r. na podstawie porozumienia o partnerskiej współpracy. Do tej pory organizowane były w Uczelni spotkania on-line, dotyczące różnych aspektów życia w Cape Breton, a w czerwcu br. planuje się szkołę letnią polsko-kanadyjską dla studentów. Inną formę współpracy nawiązano z Fundacją Fullbright – w ramach jej obowiązywania na kierunku filologia zajęcia z języka angielskiego prowadzi stypendystka ze Stanów Zjednoczonych.

Studenci mogą opiniować stopień i formy umiędzynarodowienia podczas badań ankietowych organizowanych przez Uczelnianego Koordynatora Programu Erasmus+ oraz podczas prac komisji i zespołów uczelnianych. W styczniu 2021 r. został powołany w Uczelni zespół oceniający poziom umiędzynarodowienia, który co roku przedstawia Rektorowi raport.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii. Na początku roku akademickiego organizowane są spotkania z opiekunami roku, Samorządem Studenckim oraz pracownikami najważniejszych działów obsługi studenta, na których przedstawiana jest struktura Uczelni, organizacja roku akademickiego oraz podstawowe informacje związane ze studiowaniem na kierunku. Studenci w ciągu roku także bezpośrednio spotykają się z prorektorem ds. dydaktycznych i studenckich w ramach regularnych dyżurów. Studentom zapewnia się konsultacje z wykładowcami prowadzącymi zajęcia w ramach obowiązkowych konsultacji (min. 1 godz. tygodniowo). Informacje o terminach konsultacji są zamieszczone w wewnętrznym systemie USOS. Dla studentów potrzebujących wsparcia w uczeniu się prowadzone są zajęcia wyrównawczo-korygujące.

W ramach wsparcia do wejścia na rynek pracy Uczelnia w celach prowadzenia zajęć dodatkowych, szkoleń i warsztatów współpracuje z przedsiębiorstwami i instytucjami, których działalność związana jest z tematyką kierunku studiów. Do czerwca 2022 r. studenci w ramach projektu „Stawiamy na kształcenie praktyczne!” mogli korzystać z tzw. pakietów zawodowych, w ramach których mieli możliwość wykorzystania kwoty 2 tys. zł na kursy zawodowe. Studenci kierunku skorzystali z programu realizując specjalistyczny kurs języka specjalistycznego Legal English. Dział Praktyk Studenckich i Karier prowadzi „mentoring” w trakcie praktyk poprzez umożliwienie studentom skorzystania z indywidualnych konsultacji z kierownikiem Działu Praktyk studenckich i Karier oraz koordynatorem ds. praktyk zawodowych.

Studenci mogą ubiegać się o świadczenia pomocy materialnej; stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora, zapomogę. Świadczenia pomocy materialnej przyznawane są na pisemny wniosek studenta przez Uczelnianą Komisję Stypendialną, w składzie, której zdecydowaną większość stanowią studenci.

Studenci uzyskują wsparcie w zakresie przygotowania do korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, poprzez szkolenia oraz materiały instruktażowe. Studenci korzystają z oprogramowania umożliwiającego uczestnictwo z zajęciach zdalnych. Problemy techniczne dotyczące działania oprogramowania mogą zgłaszać drogą mailową lub telefoniczną, w razie potrzeby mogą także skorzystać z sal komputerowych u terenie Uczelni. W przypadku problemów technicznych studenci mogą także wypożyczyć sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem zapewniającym udział w kształceniu zdalnym. Wsparcie dotyczące korzystania z zasobów bibliotecznych udzielane jest podczas przysposobienia bibliotecznego instruuującego, w jaki sposób korzystać z zasobów on-line oraz tradycyjnych. Studenci uczestniczą również w kursach z BHP.

Za wyniki w nauce, aktywność na rzecz Uczelni oraz najlepsze prace dyplomowe studenci mogą uzyskać stypendium Rektora oraz coroczne nagrody Rektora ANSAS.

Uczelnia w swoich działaniach uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów. Studenci mogą dołączyć do AZS oraz organizacji studenckich m.in. kół naukowych i Samorządu Studenckiego. Koła mają zapewnionego opiekuna oraz uzyskują wsparcie finansowe. W ramach zajęć dodatkowych organizowane są warsztaty oraz szkolenia z osobami z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Za wsparcie osób z niepełnosprawnością odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Studentom ze specjalnymi potrzebami przysługuje m.in. indywidualizacja toku studiów, indywidualne terminy zaliczeń i egzaminów, wydłużenie czasu egzaminów, pomoc asystenta. Wszyscy studenci Uczelni mogą także skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej. O Indywidualną organizację Studiów ubiegać mogą się studenci, którzy m.in.: są rodzicami, studiują na dwóch kierunkach jednocześnie, wyróżniają się w działalności artystycznej, sportowej lub kulturalnej. Inne uzasadnione przypadki są rozstrzygane indywidualnie.

System Uczelni uwzględnia sposób zgłaszania przez studentów skarg i wniosków. Zgłaszane przez studentów skargi i wnioski są rozpatrywane na poziomie prorektora ds. dydaktycznych i studenckich, który we współpracy z odpowiednią komórką Uczelni decyduje o formie rozwiązania sprawy. Na wszystkie skargi i wnioski pisemne udzielane są odpowiedzi w tej samej formule. Rozwiązanie przypadków nietypowych, trudnych może być wspomagane przez rzecznika dyscyplinarnego ds. Studenckich lub powołanych komisji dyscyplinarnych, w skład których wchodzi studenci. W trakcie działań wyjaśniających Władze Uczelni mogą zwrócić się o pomoc do Samorządu Studenckiego.

Uczelnia wprowadziła procedurę przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, która określa działania prewencyjne oraz interwencyjne w celu zapobiegania tym zjawiskom. Nie są prowadzone w tym zakresie wystarczające działania informacyjne i edukacyjne, procedura nie jest uwidoczniła na głównej stronie internetowej, jedynie w BIP. **Rekomenduje** się wprowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy.

Uczelnia motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się poprzez stypendium i nagrodę Rektora oraz wspiera organizacyjnie i finansowo udział studentów w konferencjach, w ramach koła naukowego. **Rekomenduje** poszerzenie działań motywujących studentów do rozwoju naukowego np. udziału w konkursach pozauczelnianych, występowania o granty.

Dziekanat czynny jest od wtorku do piątku oraz w soboty, w które odbywają się zjazdy. Kompetencje kadry wspierającej proces uczenia się, w tym kadry administracyjnej i bibliotecznej odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Uczelnia wspiera merytorycznie i finansowo działania Samorządu Studenckiego. Jego przedstawiciele są członkami Rad i Komisji Uczelni, a także opiniują programy studiów i regulaminy. Osobą odpowiedzialną za wsparcie Samorządu jest wyznaczony Opiekun. Władze Uczelni aktywnie współpracują oraz wspierają członków Samorządu w realizacji przedsięwzięć oraz w ramach wyjazdów na konferencje branżowe. Samorząd ma zapewnione pomieszczenia na swoją działalność.

W ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia prowadzone są przy udziale studentów okresowe przeglądy systemu wsparcia, które obejmują prace Działu Nauczania i Spraw Studenckich, sekretariatów instytutów, Działu Praktyk Zawodowych i Karier, biblioteki, dostępność i pracę zastępców dyrektorów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Po analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia prowadzi stronę internetową, która jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem i używanym przez nich sprzętem stacjonarnym lub mobilnym i oprogramowaniem. Strona jest przejrzysta graficznie i dostępna w języku polskim, angielskim i ukraińskim, uwzględnia niezbędne dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzrokową. Nawigacja na stronie nie jest jednak w pełni intuicyjna (dostęp w odniesieniu do całego kryterium 04.04.2023). Informacje adresowane dla danej grupy odbiorców udostępniane są w różnych zakładkach: „Dla kandydata”, „Dla studenta”, „Kontakt” czy „Jakość kształcenia”. No przykład programy studiów znajdują się w zakładce „Jakość kształcenia” i nie ma do nich dostępu z zakładki „Dla kandydata” i „Dla studenta”, choć to są dwie główne grupy odbiorców zainteresowane tymi programami. Kandydaci z niepełnosprawnościami nie dotrą do informacji o wsparciu udzielanym przez Uczelnię tej grupie osób z zakładki „Dla kandydata”, do których dostęp jest możliwy tylko z zakładki „Dla studenta”. Nie ma informacji o Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnością, a jedynie o dostępności pełnomocnika. Nie została też studentom udostępniona informacja dotycząca kontaktu z Samorządem Studenckim. Strona internetowa nie informuje kandydatów o tym na jakich kierunkach Uczelnia prowadzi przejścia na studia z uwzględnieniem procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym, czy w ogóle takie przyjęcia prowadzi i nie zawiera opisu tych procedur. **Rekomenduje się** uwzględnienie w projektowaniu dostępu do informacji na stronach internetowych wszystkich potrzeb poszczególnych grup odbiorców.

Strona internetowa zawiera niemal kompletne informacje dotyczące procesu kształcenia i warunków w jakich jest ono prowadzone. W odniesieniu do ocenianego kierunku brakuje merytorycznych

wymagań stawianych pracom dyplomowym, informacji o programie MOST oraz informacji o kadrze prowadzącej kształcenie. Strona internetowa w zakładkach „dla kandydata” i „Dla studenta” nie obejmuje informacji dotyczących kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie, chociaż w Uczelni – w tym na ocenianym kierunku - takie kształcenie się odbywa. **Rekomenduje się** uzupełnienie strony o te elementy. Przede wszystkim jednak informacje przeznaczone dla kandydatów, ale też i studentów, pomijają zakres przygotowania zawodowego na kierunku oraz sprofilowanie w zakresie *Business English*, koncentrując się jedynie na przydatności kompetencji językowych na rynku pracy: w instytucjach samorządu lokalnego, firmach i korporacjach międzynarodowych, jednostkach projektowych, gospodarczych i administracyjnych, wydawnictwach i media elektronicznych, instytucjach samorządowych i centrach kulturowych, w których wymagana jest bardzo dobra znajomość języka angielskiego oraz umiejętność rozpoznawania różnic kulturowych.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	NIE
5.	Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7.	Aktualne programy studiów	TAK
8.	Sylabusy	TAK
9.	Kompletność sylabusów	TAK
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	NIE
12.	Erasmus	TAK
13.	Most	NIE
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	NIE
15.	Harmonogram zajęć	TAK
16.	Regulamin studiów	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
19.	Biuro Karier	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	TAK
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

W Uczelni prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach z udziałem różnych grup odbiorców. Na przykład w ramach prowadzonej ankietyzacji studenci wypowiadają się w kwestii dostępności do informacji i obiegu informacji w kontekście oceny stron internetowej uczelni oraz jej serwisów społecznościowych. Nie mniej działania te nie w pełni skutkują w skupieniu informacji pod względem potrzeb różnych grup odbiorców oraz kompleksowości informacji dla kandydatów i studentów o koncepcji kształcenia oraz warunkach prowadzenia studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, zrozumiałej, lecz nie w pełni zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o koncepcji kształcenia, programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji i – choć wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących - nie przyczyniły się do zdiagnozowania różnych uchybień w dostępie do informacji publicznej oraz niekompletnej informacji dla kandydatów i studentów dotyczących zakresu przygotowania zawodowego na kierunku oraz sprofilowania w zakresie Business English.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) niekompletnej informacji dotyczącej zakresu przygotowania zawodowego na kierunku i skoncentrowaniu się na kompetencjach językowych 2) nie w pełni skutecznego systemu monitorowania publicznego dostępu do informacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Upublicznienie informacji o sprofilowaniu zawodowym i językowym kierunku filologia angielska.
2. Wprowadzenie zasad zapewniających bardziej diagnostycznie skuteczne oceny publicznego dostępu do informacji.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu posiada przyjętą uchwałą senatu wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, składający się m.in. z Kierunkowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia, dla których określono szczegółowy zakres działań. Jednocześnie określono zakres odpowiedzialności osób sprawujących funkcje. Organizacyjnie kierunkiem filologia zarządza dyrektor Instytutu Społeczno-Prawnego, do którego należy nadzór nad działalnością dydaktyczno-naukową, a zarządzaniem

kwestiami dydaktycznymi na kierunku zajmuje się jego zastępca. Nad pracami instytutu nadzór sprawuje prorektor ds. dydaktycznych i studenckich.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury, organem decyzyjnym jest senat uczelni.

W procesie projektowania programu studiów brane są pod uwagę innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej w odniesieniu do wykorzystania współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, z uwzględnieniem wykorzystania oprogramowania przydatnego w przyszłej pracy zawodowej. Wyraża się to w wykorzystaniu w procesie kształcenia specjalistycznego, zawodowego oprogramowania.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów określone w corocznej uchwale senatu.

Zgodnie z zapisami wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia okresowa ocena programu studiów obejmuje „wymagania stawiane wobec prac dyplomowych i obowiązujących (sic!) na egzaminach dyplomowych”, jakość prac dyplomowych (przy wykorzystaniu danych Jednolitego Systemu Antyplagiatowego), rzetelność ich oceniania oraz sposób przeprowadzania egzaminów dyplomowych, osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia, oszacowanie zajęć punktami ECTS, organizację zajęć dydaktycznych, sposoby ich prowadzenia, ogólną ocenę zajęć dydaktycznych, przy czym sposób opisu zacytowanego zakresu oceny nie jest zrozumiały i nie wiadomo co obowiązujące na egzaminach dyplomowych podlega ocenie. **Rekomenduje się** jasne sformułowanie powyższego zapisu. Procedura okresowej oceny programu studiów w niektórych miejscach jest ogólnie określona i nie odnosi się wprost do takich elementów jak ocena koncepcji kształcenia i powiązania z nią przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych oraz efektów uczenia się, monitorowania treści programowych, czy doboru metod weryfikacji efektów uczenia się, które stały się podstawą do sformułowania zaleceń w kryteriach 1-3. **Rekomenduje się** doprecyzowanie zakresu oceny programów studiów.

Systematyczna ocena programów studiów oparta jest na wynikach analizy wypełnianych przez studentów ankiet, ankiet towarzyszących praktykom zawodowym i tzw. ankiet eksperckich wypełnianych przez pracodawców. W ocenie programu studiów wykorzystywane są wyniki ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA) oraz wyniki prowadzonych w uczelni badań dotyczących losów absolwentów.

W systematycznej ocenie programu studiów poprzez ankietyzację biorą udział studenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Zgodnie z uczelnianym systemem zapewniania jakości kształcenia przedstawiciele tych grup interesariuszy mają obok nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zapewniony udział w Kierunkowym Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Obecna ocena programowa jest kolejną na kierunku i odbywa się w związku ze skróconą oceną pozytywną do dwóch lat. Uczelnia w tym czasie skoncentrowała się na spełnieniu zaleceń sformułowanych w ostatniej uchwale PKA dotyczącej ocenianego kierunku, z czego się wywiązała, tracąc jednak z pola widzenia inne istotne dla programu studiów elementy lub dostrzegając pewne nieprawidłowości odłożyła je do naprawienia w okresie późniejszym, co poskutkowało brakiem pełnej kompleksowości przyjętych działań naprawczych. Jednocześnie dobrze rokuje widoczny progres kompetencji osób zaangażowanych w doskonalenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Pełne i efektywne wdrożenie na kierunku studiów zasad wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, przekładające się na wprowadzenie skutecznych kompleksowych działań naprawczych.	Uczelnia wywiązała się z realizacji wszystkich zaleceń sformułowanych dla kryteriów 1-3, w pełni i efektywnie wdrożyła na kierunku zasady wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia związane z ich zakresem, które okazały się kompleksowe w odniesieniu do nieprawidłowości zdiagnozowanych podczas poprzedniej oceny programowej, ale nie w pełni kompleksowe w odniesieniu do kierunku studiów.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Uczelnia koncentrując się na spełnieniu zaleceń sformułowanych w ostatniej uchwale PKA dotyczącej ocenianego kierunku, z czego się wywiązała, straciła z pola widzenia inne istotne dla programu studiów elementy lub dostrzegając pewne nieprawidłowości odłożyła je do naprawienia w okresie późniejszym, co poskutkowało brakiem pełnej kompleksowości przyjętych działań naprawczych.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących z braku kompleksowości działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów, które zostały podjęte na kierunku po ostatniej ocenie programowej PKA.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Podjęcie kompleksowych ocen programu studiów i przyjęcie działań naprawczych zapobiegających punktowemu wprowadzaniu działań naprawczych.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.
9. Uchwała nr 845/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 września 2022 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i

zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl